

การเก็บวัสดุทางการใช้และการสถานที่ที่จะดำรงอาจารย์ของสถานศึกษาในสังกัดกรมการฝึกหัดครู
ภาคการศึกษา ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๓

ปริญญานิพนธ์

ของ

ฉวีรณี อุดมดีสุวัจน์

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

แผนกศึกษาศาสตร์และการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาบัณฑิต
สิงหาคม ๒๕๖๔

22 พ.ย. 2514

การศึกษาสถานภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังอาจารย์ของสถานศึกษาในสังกัดกรมการฝึกหัดครู
ภาคการศึกษา ๑ ปีการศึกษา ๒๕๑๓

บทคัดย่อ

ของ

อภिरดี อุดมมณีสุวัฒน์

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สิงหาคม ๒๕๑๔

การศึกษาสถานภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังอาจารย์ของสถานศึกษาในสังกัดกรมการฝึกหัดครู

ภาคการศึกษา ๑ ปีการศึกษา ๒๕๑๓

การศึกษารังนี้เพื่อทราบสถานภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังอาจารย์
ของสถานศึกษาในสังกัดกรมการฝึกหัดครู ภาคการศึกษา ๑ ปีการศึกษา ๒๕๑๓
โดยใช้วิธีสังเกตแบบสอบถามไปยังหัวหน้าสถานศึกษา ๔ คน อาจารย์ ๕๖๒ คน ในวิทยาลัยครู
สังกัดกองโรงเรียนฝึกหัดครู กรมการฝึกหัดครู ภาคการศึกษา ๑

ผลของการศึกษามีปรากฏดังนี้ คือ ด้านอาคารสถานที่ วิทยาลัยครูส่วนใหญ่
(ร้อยละ ๗๕) ตั้งอยู่ในที่ไม่เหมาะสม คือที่ลุ่ม อาคารเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๔.๖๐)
เป็นอาคารตึก ๒ ชั้น อาคารหอพักส่วนใหญ่เป็นอาคารตึก ๒ ชั้น บ้านพักอาจารย์
ส่วนใหญ่เป็นเรือนไม้ ๒ ชั้น อาคารทั้งหมดส่วนใหญ่อยู่ในสภาพใช้การได้ดี
การใช้อาคารต่างๆที่มีอยู่ใช้อย่างได้ประโยชน์คุ้มค่า การใช้ห้องเรียนมีมากที่สุด
สองระยะ คือ โดยเฉลี่ยวันละ ๔ - ๔ ชั่วโมง และ ๔ - ๑๒ ชั่วโมง ปัญหาเกี่ยวกับการ
ใช้อาคารสถานที่คือ ต้องการอาคารเรียน หอพัก และบ้านพักอาจารย์เพิ่มขึ้น
ขนาดของห้องสมุด ห้องประชุม โรงอาหาร และห้องพยาบาลไม่เหมาะสมกับจำนวนผู้ใช้
บริเวณวิทยาลัยส่วนใหญ่ ไม่ได้รับการเอาใจใส่และตกแต่งให้เหมาะสมใช้การได้

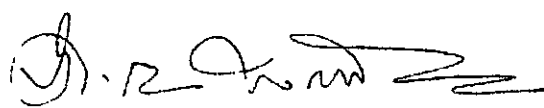
เกี่ยวกับกำลังอาจารย์ อาจารย์ส่วนใหญ่ มีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา
ผู้มีอายุราชการอยู่ในระหว่าง ๑๑ - ๑๕ ปีมีมากที่สุด มีรายได้ประจำอยู่ในระหว่าง
๑๔๐๐ - ๒๔๐๐ บาท รายได้พิเศษ ๕๐๐ - ๑๐๐๐ บาทต่อเดือน มีจำนวนชั่วโมง
สอนภาคกลางวัน ๔ - ๑๒ ชั่วโมง ภาคค่ำ ๓ - ๔ ชั่วโมง และชั่วโมงทำงานพิเศษ
๓ - ๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ อาจารย์ส่วนใหญ่มีความพอใจเกี่ยวกับระดับชั้นที่สอน
และได้ทำงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน และตั้งใจทำงานเอาดีพื้นที่
ตลอดไป อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการก้าวหน้าต่อหรือมีโอกาสดำเนินการรับความรู้ทางด้านการ
เพิ่มขึ้น

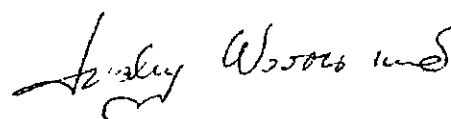
๑

งานสวัสดิการและขวัญของอาจารย์ ทางวิทยาลัยได้จัดบริการต่างๆ สำหรับอาจารย์ตามสมควร อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ต้องการย้าย แต่ต้องการให้ วิทยาลัยจัดบริการด้านต่อไปนี้เพิ่มขึ้น คือ บริการให้เงินกู้ บริการรถรับส่ง บริการรักษาพยาบาล บริการจัดพิมพ์เอกสารคู่มือประกอบการสอน บริการ ไปรษณีย์ในวิทยาลัย บริการบ้านพักและจัดที่ดินผ่อนส่ง

๔

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปัญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็น
สมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของวิทยาลัย
วิชาการศึกษาได้

 ประธาน

 กรรมการ

สิงหาคม ๒๕๐๔

ประกาศคุณูปการ

— ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.เฟื่องฟ้า เกียรติราช
รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธน์ หลีกศิลา รองศาสตราจารย์ ดร.เทือก กุสุมา
ณ อยุธยา อาจารย์ประติสรุภา พรหมนะแพทย์ อาจารย์สำเริง บุญเรืองรัตน์
ที่ได้กรุณาแนะนำช่วยเหลือให้การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
ผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้อำนวยการกองโรงเรียนฝึกหัดครู อาจารย์ประสิทธิ์
พันธุ์พิทยะแพทย์ และเจ้าหน้าที่ทุกท่านของกรมการฝึกหัดครูที่ได้อำนวยความสะดวก
ในการส่งและรับแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยนี้
ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และอาจารย์ในวิทยาลัยครูทุกท่าน
ที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี
ขอขอบคุณเพื่อนร่วมโครงการทุกท่านที่ได้ช่วยกันดำเนินงานวิจัยนี้ให้สำเร็จ
ลงไปด้วยดี นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อีกหลายท่าน
ซึ่งมีจากล่าวชื่อไม่หมด ผู้เขียนจึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ฉวีรดี คุณมณีสุวัฒน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑. บทนำ	๑
ภูมิหลัง	๑
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	(๓)
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	๓
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๔
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	๔
เอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	๔
๒. วิธีดำเนินการ	๑๕
การหาผลประชากรสำหรับค้นคว้า	๑๕
การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการค้นคว้า	๑๕
การแจกแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๖
การจัดกระทำกับข้อมูล	๑๖
๓. การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๘
ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพอาคารสถานที่เรียน	๑๘
ผลการวิเคราะห์การใช้อาคารและห้องเรียน	๒๔
ผลการวิเคราะห์ค่านหอพักนักเรียนในภาคฤดูร้อน	๓๒
ผลการวิเคราะห์ค่านบ้านพักอาจารย์	๓๔
เกี่ยวกับกำลังอาจารย์	๓๖
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหัวหน้าสถานศึกษา	๓๖
ผลการวิเคราะห์ จำนวน รุฉี และประสบการณ์ของอาจารย์	๔๕
ผลการวิเคราะห์การใช้และปัญหาการใช้กำลังอาจารย์	๔๕
ผลการวิเคราะห์สวัสดิการและขวัญของอาจารย์	๕๔

บทที่	หน้า
๕. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๒๓
ความมุ่งหมายของการวิจัย	๒๓
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	๒๓
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๒๔
การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	๒๔
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๔
อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๓๒
บรรณานุกรม	๓๔
ภาคผนวก	๓๔

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
๑	แสดงลักษณะของบริเวณใกล้เคียงและที่ตั้งของวิทยาลัย	
๒	แสดงลักษณะทั่วไปของอาคารเรียน	๒๐
๓	แสดงที่ตั้งของอาคารเรียน	๒๑
๔	แสดงห้องเรียนวิชาต่างๆที่วิทยาลัยมีอยู่	๒๒
๕	แสดงการใช้อาคารและห้องเรียนจำแนกตามเวลา	๒๔
๖	แสดงการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอนจำแนกตามหมวดวิชา	๒๖
๗	แสดงข้อเท็จจริงของห้องในอาคารเรียน อุปกรณ์ประจำห้อง	๒๗
๘	แสดงสภาพบริเวณในวิทยาลัย	๓๐
๙	แสดงการประมาณค่าเรื่องการเอาใจใส่ดูแลอาคารสถานที่และอุปกรณ์ จากอาจารย์ นักเรียนฝึกหัดครู และภารโรง	๓๑
๑๐	แสดงลักษณะและสภาพทั่วไปของอาคารหอพัก	๓๒
๑๑	แสดงลักษณะและสภาพทั่วไปของบ้านพักอาจารย์	๓๔
๑๒	แสดงวัสดุของหัวหน้าสถานศึกษาจำแนกตามเพศ	๓๖
๑๓	แสดงสถานภาพการสมรสของหัวหน้าสถานศึกษาจำแนกตามเพศ ..	๓๖
๑๔	แสดงลักษณะการวางตัวของหัวหน้าสถานศึกษา	๓๗
๑๕	แสดงการปฏิบัติงานของหัวหน้าสถานศึกษา	๓๘
๑๖	แสดงการจัดการประชุมของหัวหน้าสถานศึกษา	๓๙
๑๗	แสดงวิธีการทำงานสอนให้แก่อาจารย์	๓๙
๑๘	แสดงการจัดสวัสดิการที่หัวหน้าสถานศึกษาจัด	๔๐
๑๙	แสดงความคิดเห็นของหัวหน้าสถานศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงาน ของอาจารย์	๔๒
๒๐	แสดงอายุของอาจารย์จำแนกตามเพศ	๔๔

การวาง	หน้า
๒๑ แสดงสถานภาพการสมรสของอาจารย์จำแนกตามเพศ	๔๔
๒๒ แสดงวุฒิของอาจารย์จำแนกตามเพศ	๔๕
๒๓ แสดงเงินเดือนประจำที่อาจารย์ได้รับจำแนกตามเพศ	๔๖
๒๔ แสดงรายได้พิเศษของอาจารย์ต่อ ๑ เดือนจำแนกตามเพศ	๔๗
๒๕ แสดงจำนวนอายุราชการของอาจารย์จำแนกตามเพศ	๔๘
๒๖ แสดงความถาวรของอาชีพจำแนกตามเพศ	๔๘
๒๗ แสดงจำนวนชั่วโมงทำงานของอาจารย์ในหนึ่งสัปดาห์	๔๙
๒๘ แสดงจำนวนนักเรียนฝึกหัดครูในแต่ละห้องเรียนโดยเฉลี่ย	๕๐
๒๙ แสดงความคิดเห็นและความต้องการของอาจารย์ ในด้านการทำงานและการลาศึกษาต่อ	๕๑
๓๐ แสดงการประมาณค่าการปฏิบัติงานของอาจารย์ในด้านการสอน .	๕๕
๓๑ แสดงความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการจัดบริการหนังสือ ประเภทต่างๆของห้องสมุด และการจัดเครื่องมือ ประเภทโสตทัศนวัสดุประกอบการสอน	๕๗
๓๒ แสดงสภาพความเป็นอยู่ของอาจารย์	๕๘
๓๓ แสดงการจัดสวัสดิการและบำนาญที่วิทยาลัยจัดให้แก่อาจารย์ .	๖๒
๓๔ แสดงความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการปฏิบัติงานของ ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน	๖๕

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ภูมิหลัง

เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันแล้วว่า ความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมืองนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชน และผู้ที่กำลังสำคัญในการให้การศึกษาแก่ประชาชนก็คือครู ดังที่ บุญถิ่น อัตถากร^๑ กล่าวว่า การศึกษามีคุณภาพดีและยังเกิดผลความมุ่งมั่นหมายที่วางไว้ก็ต้องอาศัย "ครู" เป็นกำลังสำคัญ ช่วยอบรมบ่มนิสัยให้ความรู้ และเตรียมเยาวชนซึ่งจะเติบโตไปเป็นพลเมืองที่ดีที่ประเทศต้องการ สภาแรงงานแห่งชาติของอเมริกากล่าวถึงความสำคัญของครูว่า "งานของครูสำคัญยิ่งต่อสวัสดิภาพของประเทศและของทุกคน"^๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชก็ได้มีพระราชดำรัสถึงความสำคัญของการศึกษา ซึ่งครูมีบทบาทสำคัญในการให้การศึกษาแก่เยาวชนเมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ว่า "...ความเจริญหรือความเสื่อมของประเทศย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชน ผลการอบรมเยาวชนของท่านถือได้ว่าเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของบ้านเมืองโดยแท้..."^๓ ด้วยเหตุที่ครูมีความสำคัญ

บุญถิ่น อัตถากร และรัตนา ตันบุญเต็ก "การเตรียมครู" ครูกับเสถียรภาพของประเทศ ๒๕๑๓ หน้า ๑.

^๒ Myron Lieberman Educational as a Profession p. 9.

^๓ ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมการฝึกหัดครู เรื่องนำรัฐของกรมการฝึกหัดครู หน้า ๑.

ดังที่กล่าวมานี้ ดังนั้นการผลิตครูเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

ปัจจุบันการผลิตครูเป็นหน้าที่โดยตรงของกรมการฝึกหัดครู ต้องรับผิดชอบในการผลิตครูสนองความต้องการของประเทศ บุญถิ่น อัตถากร ได้กล่าวว่า "....กรมการฝึกหัดครูผลิตครูสำหรับประเทศกว่าร้อยละแปดสิบของกำลังทั้งหมดที่กำลังผลิตอยู่...." ในขณะนี้ประเทศกำลังขาดแคลนครูในทุกระดับ ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้เร่งผลิตครูเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ในการผลิตครูเพิ่มขึ้นนี้ ต้องอาศัยการลงทุนในด้านการเงินเป็นจำนวนมีใช้น้อย ด้วยเหตุที่ประเทศไทยกำลังเร่งพัฒนาประเทศและมีทรัพยากรอันจำกัดไม่ว่า จะเป็นทรัพยากรมนุษย์หรือทรัพยากรวัตถุ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในทุก ๆ ด้าน ในด้านการจัดการศึกษาที่เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการจัดค่านักเรียนหรืออาคารสถานที่ จึงควรให้ได้รับประโยชน์มากที่สุด ในการจัดสถานที่สำหรับสถานศึกษานั้นควร เพ่งเล็ง ในแง่คุณค่าทางการศึกษาเป็นสำคัญ มีให้เห็นแก่ความสวยงามโอ้อ่าเป็นประการสำคัญ นอกจากนี้ ชำรง บวรศรี กล่าววว่า "....ในวงการศึกษาลายแห่งในโลกขณะนี้ อาจจะสามารถยกระดับประสิทธิภาพของการศึกษาขึ้นได้อีกประมาณร้อยละยี่สิบ ถ้าหากว่ารู้จักใช้ทรัพยากรได้ดีกว่านี้...." ^๒

ผู้วิจัยมีความสนใจในการใช้ทรัพยากรในการผลิตครู โดยเฉพาะด้านอาคารสถานที่และกำลังอาจารย์ของสถานศึกษาฝึกหัดครู ในสังกัดกรมการฝึกหัดครู ภาคการศึกษาที่ ๑ จึงมุ่งศึกษาเพื่อจะได้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องนี้ อันอาจนำมาประเมินผลได้ว่า ที่ใช้ไปนั้นได้รับประโยชน์เพียงใด กลุ่มค่าหรือไม่ และมีปัญหาใดบ้างเกี่ยวกับการใช้

๑. หน้า ๑๒.

^๒ ชำรง บวรศรี "เศรษฐกิจการศึกษา" ประมวลบทความเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา หน้า ๕๕.

ผลของการวิจัยนี้อาจใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนการผลิต ครู อาจารย์ ทุกระดับ ตลอดจนการปรับปรุงคุณภาพของอาจารย์และอาคารสถานที่ของกรมการฝึกหัดครูต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

มุ่งศึกษาสภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังอาจารย์ในหัวข้อต่อไปนี้

ก. สถานภาพ

ข. การใช้

๑. เกี่ยวกับอาคารสถานที่

๑.๑ ที่ตั้งของวิทยาลัย หอพัก บ้านพักอาจารย์

๑.๒ จำนวน ขนาด ลักษณะสภาพ และสุขลักษณะของอาคาร

๑.๓ การใช้ประโยชน์และการสูญเสียเกี่ยวกับการใช้อาคาร

๑.๔ ปัญหาการใช้อาคาร

๒. เกี่ยวกับกำลังอาจารย์

๒.๑ จำนวน วุฒิ และประสบการณ์ของอาจารย์

๒.๒ การใช้และปัญหาการใช้กำลังอาจารย์

๒.๓ สวัสดิการและขวัญของอาจารย์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

๑. ทำให้ทราบถึงสถานภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังอาจารย์ ตลอดจนการสูญเสียที่ใช้ประโยชน์ไม่เต็มที่ เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป

๒. ทำให้ทราบปัญหาและความต้องการทางค่านักกำลังอาจารย์และอาคาร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการจัดสรรงบประมาณและวางแผนการศึกษา

๓. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

๑. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะกระทำกับ ครู อาจารย์ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการของวิทยาลัยครูทุกแห่งใน ภาคการศึกษา ๑ ปีการศึกษา ๒๕๑๓

๒. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกระทำอยู่ในขอบเขตที่กว้างไว้ในจุดมุ่งหมายเท่านั้น ตัวแปรอื่นที่มีได้กล่าวไว้จึงไม่อยู่ในขอบข่ายของการวิจัยครั้งนี้

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

๑. ภาคการศึกษา ๑ หมายถึง ภาคการศึกษาซึ่งประกอบด้วยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และนครปฐม

๒. สถานภาพของอาคารสถานที่และกำลังอาจารย์ หมายถึง สภาพของอาคารสถานที่และกำลังอาจารย์ที่เป็นอยู่จริง

๓. สถานศึกษาสังกัดกรมการฝึกหัดครู หมายถึง วิทยาลัยครูดังต่อไปนี้ วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ วิทยาลัยครูธนบุรี และวิทยาลัยครูนครปฐม

๔. ครู อาจารย์ หมายถึง ข้าราชการครูที่ทำหน้าที่สอน สังกัดกรมการฝึกหัดครู ในภาคการศึกษา ๑

๕. อาคาร หมายถึง อาคารเรียน อาคารประกอบ หอพัก บ้านพักอาจารย์

๖. สถานที่ หมายถึง บริเวณวิทยาลัยครู เช่น สนาม และที่พักผ่อน

เอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ในการผลิตครูนั้นปัจจัยที่สำคัญที่สุดมีอยู่ ๒ ประการ คือ อาคารสถานที่และกำลังอาจารย์ โดยหลักการบริหารแล้วจะต้องใช้ปัจจัยดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด และให้ได้ผลตามเป้าหมาย สำหรับการศึกษาครั้งนี้เกี่ยวกับสถานภาพการใช้อาคารสถานที่

และกำลังอาจารย์ของสถานศึกษาในสังกัดกรมการฝึกหัดครูในประเทศไทย ยังไม่มีผู้ใด
ทํามาก่อน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้วิจัยเรื่องนี้เพื่อให้ทราบว่า สถานศึกษาในสังกัดกรม
การฝึกหัดครูได้ใช้ปัจจัยทั้งสองอย่างนี้อย่างใด ประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่ และควรปรับปรุง
วิธีใช้ประโยชน์เพื่อจะให้มีประสิทธิภาพและบังเกิดผลตามเป้าหมายได้มากที่สุด

จากการวิจัยเรื่องการมัธยมศึกษาในประเทศไทยของ ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์^๑
พบว่า ขณะนี้การใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนมัธยมใช้ประมาณร้อยละเจ็ดสิบเท่านั้น
แต่การจัดการใช้ก็และมีครูรับก็จะรับนักเรียนเพิ่มขึ้นไปอีก ร้อยละยี่สิบห้า ดังนั้นจึงกล่าว
ได้ว่าอาคารสถานที่ที่เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในการจัดการศึกษา

ในการจัดอาคารสถานที่สำหรับสถานศึกษานั้น ควรคำนึงถึงคุณค่าในทางการศึกษา
มากกว่าความสวยงาม ดังที่เอกสารประกอบการสัมมนาผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่
และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๐๗ ฉบับที่ ๒๓ ของโรงเรียน
ฝึกหัดครูสกลนคร กล่าวว่า "ในการจัดอาคารสถานที่สำหรับสถานศึกษาฝึกหัดครูนั้น
จำเป็นต้องพึงเล็งในแง่คุณค่าในทางการศึกษาเป็นสำคัญ"^๒

ในแง่การใช้อาคารสถานที่นั้น ผู้บริหารที่ควรคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ของ
อาคารสถานที่ให้คุ้มค่า ดังที่ หนู แสงศักดิ์ ได้ให้แง่คิดเกี่ยวกับการบริหารด้าน
อาคารสถานที่ว่า

๑ ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ "การวิจัยเรื่องการมัธยมศึกษาในประเทศไทย" ประมวล
บทความเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา หน้า ๙๔.

๒ เอกสารประกอบการสัมมนา ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ
ของสถานศึกษาฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๐๗ ฉบับที่ ๒๓ ของโรงเรียนฝึกหัดครูสกลนคร
หน้า ๑.

อาคารสถานที่เป็นการลงทุนเพื่อการศึกษาอย่างหนึ่ง การมีอาคารมากเกินไป
ไม่ได้ช่วยให้เป็นประโยชน์เท่าที่ควร ย่อมจะสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์
ผู้บริหารบางคนมักจะพยายามหาทางให้ได้มีห้องเรียนมากขึ้น โดยมีคำคำนึง
ถึงการใช้ประโยชน์ (utilization) ให้คุ้มค่าการวางแผนอย่างนี้จะทำให้
ประหยัดมากขึ้น แล้วนำเงินที่ประหยัดนั้นไปใช้ในงานอื่นที่มีความจำเป็น เช่น
อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และห้องสมุด^๑

นอกจากนี้ ฐุ แสงศักดิ์ ยังได้กล่าวถึง หลักสำคัญของการจัดอาคารสถานที่ว่า

- "๑. ให้มีห้องเรียนเพียงพอต่อการขยายตัวของจำนวนนักเรียน
๒. ให้มีอาคารและบริเวณสะดวก สวยงาม ถูกหลักสุขาภิบาลและอนามัย
๓. มีรั้วรอบขอบชิดทุกโรงเรียน
๔. ให้อาคารที่ปรักหักพังได้รับการซ่อมแซมและมีสภาพดีอยู่เสมอ"^๒

ในการจัดการศึกษานั้น การวางแผนโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง
โรงเรียนที่มีการวางแผนที่ดี มักจะต้องอยู่ในที่ที่เหมาะสม ซีกอร์ นักการศึกษา
ต่างประเทศหนึ่งได้กล่าวถึง การวางแผนโรงเรียนที่ดีว่า ควรจะ

๑. ตั้งอยู่ที่ที่เหมาะสมในแง่ของชุมชนและโรงเรียนอื่น ๆ และกว้างขวาง
พอเหมาะกับการในปัจจุบัน รวมทั้งสามารถที่จะขยายได้ในอนาคต
๒. ตั้งอยู่ในที่ที่ปลอดภัย สวยงาม และสามารถใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
กลางแจ้ง และสันตนาการได้มากที่สุด
๓. วางแผนให้สามารถเปลี่ยนแปลงได้เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการ
ในการศึกษาค้นคว้า ๆ

^๑ ฐุ แสงศักดิ์ "ประสิทธิภาพทางการศึกษา" ทฤษฎีและแนวคิดในการจัด
และบริหารการศึกษา หน้า ๒๗.

^๒ ฐุ แสงศักดิ์ "นักบริหารกับการวางแผนการศึกษา" ค. หน้า ๓๕.

๔. จักส่วนที่เียบสงบและอีกทีก็ให้อยู่แยกจากกัน รวมทั้งอาจารย์ฝ่ายสอน และฝ่ายธุรการ ก็ควรแยกเป็นสัดส่วนกันด้วย
๕. ควรอยู่ในที่ที่มีปัญหาการจราจรน้อยที่สุด
๖. ควรจัดการจราจรทางรถยนต์แยกจากทางเท้าและจักรยาน
๗. จักให้มีทางระบายลมและแสงสว่างธรรมชาติเป็นอย่างดี
๘. สร้างควยวัสดุที่เลือกสรรมาอย่างดี ทนทาน และราคาพอสมควร

จากที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า โรงเรียนที่มีการวางแผนที่ดี จะมีอาคารสถานที่ และบริเวณที่เพียงพอต่อการใช้ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ผู้บริหารงานก็ควรจะใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านี้ให้คุ้มค่า ดังที่ฮักแมนได้กล่าวไว้ในหนังสือการบริหารโรงเรียนของอเมริกา ว่า

ผู้บริหารทางด้านการศึกษาที่จะต้องรู้จักใช้อาคารสถานที่ที่มีอยู่ให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ และศึกษาเพื่อการปรับปรุงโดยใช้การวิจัยและวางแผนผังก่อสร้างอาคาร ครูในโรงเรียน ครูใหญ่ ผู้ดูแลโรงเรียนและบุคคลอื่น ๆ ในโรงเรียนจะสามารถช่วยได้ในการศึกษาวิจัย และในการพยายามที่จะใช้ความสะดวกที่มีอยู่แล้วให้ดีที่สุด^๒

นอกจากอาคารสถานที่แล้ว ยังมีสิ่งอื่น ๆ ที่มีความสำคัญที่ควรจะได้รับการศึกษาวิจัยได้แก่อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการศึกษา การใช้อุปกรณ์ หรือวัสดุทัศนวัสดุประกอบการสอนนี้ เซอร์แมนได้ศึกษาปัญหาการใช้ทัศนวัสดุของอาจารย์ในคณะต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒ โดยใช้แบบสอบถาม พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคดังนี้

^๑ Paul W. Seagers Proposed School Building Code for Thailand pp. 5 - 6.

^๒ Harlen L. Hagman The Administration of American Public School p. 284.

- . สภาพของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้โสตทัศนวัสดุประเภทเครื่องฉาย
- . เช่น ปัญหาในด้านการควบคุมแสงสว่าง ปัญหาการถ่ายเทอากาศ ขนาดของห้องไม่เหมาะสม"

นอกจากปัญหาที่เซอร์แมนพบแล้ว สมพงษ์ ศิริเจริญ ก็ได้พบปัญหาของการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนว่า "ครูส่วนมากในประเทศเรายังขาด basic training ในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ ถ้าต้องการให้ครูรู้จักวิธีทำและใช้โสตทัศนวัสดุแล้ว ควรจะจัดให้มีการฝึกอบรมขึ้น"^๒ ซึ่งปัญหานี้ก็เป็นปัญหาสำคัญในการใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ ชู แสงศักดิ์ ก็ได้เขียนเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า "การใช้อุปกรณ์การสอนจะต้องใช้ให้คุ้มค่า เพราะหากไม่ใช้ก็จะเสื่อมค่าไปตามอายุ จะต้องรู้จักการบำรุงรักษาซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่จะใช้การได้คืออยู่เสมอ"^๓

สิ่งที่มีความสำคัญในการจัดการศึกษาอีกประการหนึ่งนอกเหนือจาก อาคารเรียน และอุปกรณ์การสอนแล้ว ก็ได้แก่ห้องสมุด จากอบสัน เรียววิส และลอกสตัน ไคกล่าวถึงความสำคัญของห้องสมุดว่า "ห้องสมุดของโรงเรียนเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของโรงเรียนทุกแห่ง ห้องสมุดได้มีความสำคัญเพิ่มขึ้นในขณะที่นักเรียนในทุกระดับอายุได้อ่านหนังสือกันกว้างขวางมากขึ้น"^๔

^๑ Mendel Sherman Report of the Study of the Audio Visual Program of Chulalongkorn University with Special Emphasis on Campus Services, Indiana University Contract, p. 22.

^๒ สมพงษ์ ศิริเจริญ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา หน้า ๗๗.

^๓ ชู แสงศักดิ์ ด.ค. หน้า ๒๘.

^๔ Paul B. Jacobson and others The Effective School Principal p. 168.

ลมูล รัตตากร ก็ได้เขียนถึงความสำคัญของห้องสมุดไว้ว่า

๑. เป็นที่รวมแห่งวิทยาการต่าง ๆ
๒. ห้องสมุดเป็นที่ที่ทุกคนจะเลือกอ่านหนังสือ และค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ ได้โดยอิสระตามความสนใจของแต่ละบุคคล
๓. การมีหนังสือที่ตรงต่อการอ่านในห้องสมุดทำให้พอใจที่จะอ่านโดยไม่จบสิ้น
๔. ช่วยให้ผู้ใช้มีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ
๕. ช่วยให้ผู้ใช้มีนิสัยรักการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
๖. ช่วยให้ผู้ทุกคนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
๗. ช่วยให้ผู้ใช้ห้องสมุดรับรู้ในสมบัติสาธารณะ รู้จักใช้และระวังรักษาอย่างถูกต้อง

การดำเนินงานด้านห้องสมุดของโรงเรียนมักประสบปัญหาต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวกับขนาดและสภาพของห้องสมุด ตลอดจนจำนวนหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุด รัตพร ชังชากา^๒ ได้สำรวจการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษาในส่วนกลาง ปีการศึกษา ๒๕๑๒ ปรากฏว่า ปัญหาเกี่ยวกับหนังสือและสิ่งตีพิมพ์ที่เป็นปัญหาต่อการดำเนินงานของห้องสมุดในระดับสูง เรียงตามลำดับดังนี้

๑. จำนวนหนังสือและสิ่งตีพิมพ์มีน้อยไม่สอดคล้องกับผู้ใช้
๒. จำนวนหนังสือในหมวดต่าง ๆ ที่ไม่สอดคล้องกัน
๓. ขาดหนังสือในแขนงวิชาที่นักเรียนต้องการใช้
๔. หนังสือชำรุด

ลมูล รัตตากร การใช้ห้องสมุด หน้า ๔ - ๕.

^๒ รัตพร ชังชากา การดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษาในส่วนกลาง ปีการศึกษา ๒๕๑๒ หน้า ๑๐๘.

นอกจากนี้ รัชชชภา ได้วิจัยเรื่องการดำเนินงานห้องสมุดแล้ว พว
 พันธุ์เมฆา^๑ ก็ได้วิจัยถึงปัญหาและความต้องการในการให้บริการห้องสมุดของอาจารย์
 และนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นปีที่ ๒ ในวิทยาลัยครูทั่วประเทศ
 ปีการศึกษา ๒๕๑๖ พบว่า มีปัญหาทางด้านการจัดหาห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ
 คือ ห้องสมุดคับแคบเกินไป ปัญหาโต๊ะ เก้าอี้ มีไม่พอกับจำนวนผู้ใช้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้
 ผู้บริหารหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องพยายามหาทางแก้ปัญหาให้ห้องสมุดมี อาคารที่เหมาะสม
 มีหนังสือ โต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอกับการใช้

เมื่อมีอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนห้องสมุดที่ที่เหมาะสมแล้ว ผู้ใช้ก็ควร
 รู้จักใช้อย่างถูกต้องและให้ประโยชน์เต็มที่ ดังที่ ชำรง บัวศรี กล่าวถึงประสิทธิผล
 ของการศึกษาซึ่งพิจารณาจากองค์ประกอบหนึ่งในสามก็คือ ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการใช้
 อาคารสถานที่และเครื่องมือว่า "ในแง่ของเศรษฐกิจการศึกษาเราถือว่าการใช้สิ่งดังกล่าว
 จะต้องให้ประสิทธิภาพสูงสุดเท่าที่จะทำได้"^๒

เกี่ยวกับการใช้กำลังอาจารย์ กำลังอาจารย์นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดเมื่อ
 เปรียบเทียบกับอาคารสถานที่ดังที่ กอ สวัสดิ์พาณิชย์ กล่าวไว้ในหนังสือ การมัธยมศึกษา
 ในประเทศไทย ว่า "ครูเป็นผู้ดำเนินงานในโรงเรียน นับว่าเป็นบุคคลสำคัญที่จะบันดาล
 ให้งานสำเร็จหรือไม่"^๓ ดังนั้น ปัญหาเกี่ยวกับครูจึงควรได้รับการพิจารณาเป็นอย่างยิ่ง
 โดยเฉพาะเกี่ยวกับรายได้ของครู คุณภาพของครู และสวัสดิการของครู

พิพา พันธุ์เมฆา ปัญหาและความต้องการในการให้บริการห้องสมุดของอาจารย์
และนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นปีที่ ๒ ในวิทยาลัยครูทั่วประเทศ
ปีการศึกษา ๒๕๑๖ หน้า ๙๓.

^๒ ชำรง บัวศรี "เศรษฐกิจการศึกษากับการจัดการศึกษาในปัจจุบัน" ประมวล
บทความการวางแผนการศึกษาอันดับที่ ๑๓ หน้า ๕๕.

^๓ กอ สวัสดิ์พาณิชย์ "การมัธยมศึกษาในประเทศไทย" ล.ค. หน้า ๑๘ - ๑๙.

การปฏิบัติงานของครูจะดีหรือไม่เพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง จอห์น บลูม ได้อ้างถึงทัศนะของ เอ็ดวิน บี ฟลิปป์ ศาสตราจารย์ในสาขาการบริหารงานแห่งมหาวิทยาลัยอริโซนา ซึ่งเขียนในหนังสือชื่อ *Principles of Personnel management* ว่า "สักแต่จะให้คนเพียงสามารถทำงานได้เท่านั้นหาเป็นการพอไม่ ควรจะต้องให้คนเหล่านั้นมีความตั้งใจที่จะทำงานด้วย"^๖

ดังนั้นผู้บริหารจะต้องหาวิธีส่งเสริมให้ครู อาจารย์มีขวัญดีและมีกำลังใจที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและบังเกิดผลดีตามที่ต้องการ การที่จะสร้างให้อาจารย์มีขวัญดีและให้กำลังใจในการทำงานนั้น อาจทำได้หลายวิธี เช่น การเพิ่มรายได้ให้แก่อาจารย์ การให้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่การงาน การให้โอกาสอาจารย์ได้รับความก้าวหน้า และการจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นต้น

ชาร์ง บัวศรี ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญในการทำงานของครูว่า "ครูจะทำงานได้ผลดีหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง อาทิ ขั้วมโนในการทำงาน จำนวนนักเรียนที่ครูต้องสอนต่อสัปดาห์ วุฒิของครู สวัสดิการและสภาวะในการทำงาน ประสิทธิภาพในการทำงาน ฯลฯ"^๗

เรื่องสำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการทำงานของครูก็ได้แก่เงินเดือน - คั้งที่แคมเบอร์เลน และคินเครด ได้เขียนเกี่ยวกับการทำงานของครูว่า - "ในบรรดาปัญหาในการบริหารการศึกษาเกี่ยวกับครูประจำชั้นนั้น ไม่มีอะไรสำคัญเกินกว่าเงินเดือนของครู"^๘

^๖ จอห์น บลูม "การบำรุงขวัญช่วยจรรโลงประสิทธิภาพงาน" วารสารการบริหาร ๑(๒) : ๕๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓ (citing *Principles of Personnel management* by Edwin B. Flipp.)

^๗ ชาร์ง บัวศรี น.ค.

^๘ Leo M. Chamberlain and Leslie W. Kindred The Teacher and School Organization. p. 134.

นอกจากเงินเดือนจะมีความสำคัญต่อการทำงานของครูแล้ว เงินโชหรือภาวะในการทำงานของครูก็เป็นสิ่งสำคัญมิใช่น้อย สตินเนท ได้เขียนเกี่ยวกับปัญหาของครูว่า "เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้วว่า มีสหสัมพันธ์ที่สูงระหว่างภาวะที่ดีในการทำงาน และการปฏิบัติงานในระดับสูงของผู้ทำงาน" ^๑

องค์ประกอบที่จำเป็นอีกประการหนึ่งในการทำงานของครู ก็คือ บรรยากาศที่เป็นที่พึงปรารถนาของผู้ทำงาน ดังที่ คอว์เรส ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า

การรักษาบรรยากาศในการทำงานที่พึงปรารถนาเป็นเรื่องสำคัญของครู มากกว่าสวัสดิภาพในค่านใจ ๆ นอกจากเงินเดือน ภาวะการทำงาน อันเป็นที่พอใจนั้นเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ชุมชนและครู เพราะมีประโยชน์ต่อการสอนของครู บรรยากาศในการทำงานในที่นี้หมายถึง

- (๑) ครู มีฐานะทางวิชาการ (๒) นโยบายเกี่ยวกับบุคลากร
- (๓) จำนวนชั่วโมงการทำงาน รวมทั้งขนาดของชั้น (๔) วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งครุภัณฑ์ (๕) ภาวะสิ่งแวดล้อมที่เป็นสิ่งของต่าง ๆ
- (๖) เสถียรภาพของตำแหน่ง (๗) ความอิสระเสรีทางค่านวิชาการ
- (๘) ความอิสระส่วนตัว ^๒

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง ในการทำงานของครู ได้แก่ ขวัญและกำลังใจของครู ในเอกสารประกอบการสัมมนาผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการของ

^๑ T.M. Slinnett Professional Problems of Teachers p. 226.

^๒ Sidney Dorres Teaching as a Profession p. 78.

สถานศึกษาฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๐๗ ฉบับที่ ๑๑ ของโรงเรียนฝึกหัดครูสงขลา^๑ ได้กล่าวถึง การให้ความสะดวกแก่ครู อาจารย์ในด้านการเรียนการสอนว่า เพื่อช่วยให้ อาจารย์เหล่านั้นมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานผลิตครูให้ได้ ร่วมใจกันปฏิบัติหน้าที่ของตน อย่างเต็มความสามารถ อันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอนอย่างสูงสุด ประสิทธิภาพของงานนั้นขึ้นอยู่กับ การบำรุงขวัญ วิธีบำรุงขวัญของครู อาจารย์โดยให้ ความสะดวกเพื่อให้เกิดความพอใจในงานด้วยประการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ความเป็นอยู่และภาวะการทำงานที่เป็นสุข
๒. ให้ได้ทำงานที่ถนัดและพอใจ^๒
๓. ให้ความร่วมมือและสนับสนุน
๔. จัดให้มีการอบรมครูประจำการและให้มีโอกาสศึกษาต่อหรือดูงาน
๕. ให้ความยุติธรรม

นอกจากจะให้การบำรุงขวัญแล้ว การจัดสวัสดิการให้แก่ครู อาจารย์ก็เป็น สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ครู อาจารย์ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความราบรื่น และมีความรู้สึกมั่นคงทางจิตใจ เกรียง เอี่ยมสกุล ก็ได้กล่าวถึงการจัดสวัสดิการให้แก่ครู อาจารย์ไว้ว่า

เรื่องสวัสดิภาพของบุคคลนี้เป็นเรื่องสำคัญที่สุดเรื่องหนึ่ง ในกระบวนการ บริหารงานบุคคล เมื่อบุคคลมีรายได้พอกิน มีความเป็นอยู่สุขสบายตาม สมควร ได้รับความเสมอภาคและมีหลักประกันในอาชีพอย่างมั่นคง ปัญหา เรื่องตัวบุคคล หรือของบุคคลก็ไม่เกิดมากนัก^๒

^๑ เอกสารประกอบการสัมมนา ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยฝ่าย วิชาการของสถานศึกษาฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๐๗ ฉบับที่ ๑๑ ของโรงเรียนฝึกหัดครูสงขลา หน้า ๑ - ๓.

^๒ เกรียง เอี่ยมสกุล "การบริหารงานบุคคล" ทฤษฎีและแนวคิดในการจัดและ บริหารการศึกษา หน้า ๗๖.

การจัดสวัสดิการให้แก่ครู อาจารย์นี้จะต้องจัดทำอย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ การจัดสวัสดิการนี้อาจทำได้หลายประการดังที่ ในรายงานการวิจัยเกี่ยวกับสวัสดิการของครู อาจารย์และคนงาน การโรงในสถานศึกษาฝึกหัดครู ๒๖ แห่ง ในสังกัดกรมการฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๐๔ ของศึกษานิเทศก์ฝ่ายวิจัย^๑ หน่วยงานนิเทศกรรมการฝึกหัดครู ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้มีโตะทำงานของครู อาจารย์ได้เพียงพอ จักน้ำดื่ม น้ำใช้ให้เพียงพอ และควรจัดหาเงินปลูกบ้านให้ครู อาจารย์เช่าซื้อโดยผ่อนส่งเป็นรายเดือน และควรจัดเวชภัณฑ์เพิ่มขึ้น ให้มีการประกันสุขภาพ

จะเห็นได้ว่า การที่จะทำให้ครู อาจารย์มีขวัญดี มีกำลังใจที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีขึ้นขึ้นอยู่กับรายได้ หรือเงินเดือนเพียงอย่างเดียว สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับครู อาจารย์ ก็คือ สวัสดิการที่จะได้รับ ถ้าครูอาจารย์ได้รับสวัสดิการที่ดีเหมาะสมแล้ว ก็จะช่วยส่งเสริมกำลังใจและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของครูมากขึ้น

จากเอกสารอ้างอิงที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า ทั้งนักการศึกษาต่างประเทศและนักการศึกษาไทยต่างก็เห็นความสำคัญของการใช้อาคารสถานที่และกำลังอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง และต่างก็ได้ให้ความคิดเห็นหรือได้ทำการวิจัยในแง่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับใช้อาคารสถานที่และกำลังอาจารย์ดังที่ได้รวบรวมมาแสดงไว้ การวิจัยของผู้เขียนครั้งนี้จะทำการวิจัยในทุก ๆ ด้านที่เห็นว่าเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่และกำลังอาจารย์ของสถานศึกษาในสังกัดกรมการฝึกหัดครู ผลของการวิจัยนี้อาจนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนการผลิตครูอาจารย์ในทุกระดับ ตลอดจนการปรับปรุงคุณภาพของครูอาจารย์ และอาคารสถานที่ของกรมการฝึกหัดครูต่อไป

^๑ศึกษานิเทศการ, กระทรวง กรมการฝึกหัดครู รายงานการวิจัยเกี่ยวกับสวัสดิการของครู อาจารย์และคนงานการโรงในสถานศึกษาฝึกหัดครู ๒๖ แห่ง สังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษานิเทศการ พ.ศ. ๒๕๐๔ หน้า ๓๐.

บทที่ ๒

วิธีดำเนินการ

การดำเนินการ เพื่อกันว่าเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผู้เขียนได้กำหนดกระบวนการดำเนินงานเป็นขั้นๆดังต่อไปนี้

๑. การหาผลประชากรสำหรับกันคว้า
๒. การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการกันคว้า
๓. การแจกจ่ายแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล
๔. การจัดกระทำกับข้อมูล

๑. การหาผลประชากรสำหรับกันคว้า

สำรวจจำนวนวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา ๑ จากเจ้าหน้าที่ประจำกองโรงเรียนฝึกหัดครู กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อทราบจำนวนอาจารย์ผู้สอนของวิทยาลัยครูแต่ละแห่งในภาคการศึกษาดังกล่าว จากทำเนียบครูประจำปีการศึกษา ๒๕๑๓ ปรากฏว่าในภาคการศึกษา ๑ มีวิทยาลัยครู ๔ แห่ง คือ วิทยาลัยครูจันทร์เกษม วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูสวนดุสิต วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม มีอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนทั้งหมด ๔๖๒ คน

๒. การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการกันคว้า

๒.๑ ศึกษาผลการวิจัย ปัญหา และความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่ และกำลังอาจารย์ของสถานศึกษาในสังกัดกรมการฝึกหัดครู จากหนังสือและเอกสารตลอดจนวารสารของวิทยาลัยครูต่างๆที่พิมพ์เรื่องราวดังกล่าว นอกจากนี้ยังได้สัมภาษณ์ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และอาจารย์ฝ่ายบริหารของวิทยาลัยครูบางแห่งเพื่อให้ได้ความคิดเห็นสำหรับใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๒.๒ ศึกษาแนวการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือรายงานการวิจัยเกี่ยวกับสวัสดิการของครู อาจารย์ และคณาจารย์ในสถานศึกษาฝึกหัดครู ๒๒ แห่ง สังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๐๔ ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู

๒.๓ พิจารณาจัดวางขอบเขตหัวข้อคำถามที่จะใช้ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อช่วยแก้ไขแบบสอบถาม เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วได้จัดพิมพ์ขึ้นทดลองใช้ขั้นต้นที่วิทยาลัยครูจันทบุรี ซึ่งมีจำนวนอาจารย์ ๒๐ คน ปรากฏว่ามีข้อบกพร่องบางประการจึงได้แก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น และได้จัดพิมพ์ขึ้นใหม่เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามสำหรับการศึกษาวิจัยต่อไป

ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น ๒ ชุด

- ชุดที่ ๑ เป็นแบบสอบถามที่ใช้ถามผู้อำนวยการ, อาจารย์ใหญ่ แบ่งออกเป็น ๔ ตอน คือ
- ตอนที่ ๑ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับตัวของผู้นตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ ๒ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารด้านอาคารสถานที่
 - ตอนที่ ๓ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารด้านการเรียนการสอน
 - ตอนที่ ๔ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการและบำรุงขวัญอาจารย์
- ชุดที่ ๒ เป็นแบบสอบถามที่ใช้ถามอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครู แบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ
- ตอนที่ ๑ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับตัวอาจารย์
 - ตอนที่ ๒ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการทำงานของอาจารย์
 - ตอนที่ ๓ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสวัสดิการและขวัญของอาจารย์

๓. การแจกแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้เขียนได้รับความร่วมมือจากกรรมการฝึกหัดครูในการจัดส่งแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยครูต่างๆในนามของกรรมการฝึกหัดครูโดยส่งทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งกำหนดเวลาสำหรับส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังกรรมการฝึกหัดครูภายใน ๓ สัปดาห์ เพื่อให้ผู้ตอบได้มีเวลาอย่างเพียงพอในการตอบแบบสอบถาม

๔. การจัดกระทำกับข้อมูล

๔.๑ สํารวจแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด เลือกใช้แต่แบบสอบถามที่ตอบคำถามทุกตอนครบถ้วน ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน ๓๒๖ ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่ได้จากหัวหน้าสถานศึกษา ๔ ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่ได้จากอาจารย์ในวิทยาลัยครูทุกแห่ง อาจารย์ชาย ๑๑๒ ฉบับ และอาจารย์หญิง ๒๑๔ ฉบับ

๔.๒ หากความถี่ของคะแนนทุกๆชุดในแบบสอบถาม

๔.๓ หากค่าส่วนร้อยของความถี่ของคะแนนในข้อต่างๆ

บทที่ ๓

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนี้แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากหัวหน้าสถานศึกษา

๑.๑ สถานภาพของอาคารเรียนของวิทยาลัย

๑.๒ ด้านหอพักนักเรียนฝึกหัดครู

๑.๓ ค่ายบ้านพักอาจารย์

๑.๔ ข้อมูลเกี่ยวกับหัวหน้าสถานศึกษา

ตอนที่ ๒ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากอาจารย์

๒.๑ รายละเอียดเกี่ยวกับตัวอาจารย์

๒.๒ รายละเอียดเกี่ยวกับการทำงานของอาจารย์

๒.๓ รายละเอียดเกี่ยวกับสวัสดิการและขวัญของอาจารย์

ตอนที่ ๑.

๑.๑ สภาพภาพของอาคารสถานที่เรียนของวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา ๑ ซึ่งประกอบไปด้วย วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูสวนดุสิต วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณี วิทยาลัยครูชนบุรี และวิทยาลัยครูนครปฐม

ตาราง ๑ แสดงลักษณะของบริเวณใกล้เคียงและที่ตั้งของวิทยาลัย

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
บริเวณใกล้เคียงวิทยาลัย		
ตลาด	๓	๓๓.๕๐
โรงงาน	—	—
สนามบิน	๑	๑๒.๕๐
แหล่งเสื่อมโทรม	—	—
สถานที่เงียบสงบเหมาะสม	๓	๓๓.๕๐
สถานที่ราชการประเภทต่างๆ	๑	๑๒.๕๐
ลักษณะที่ตั้งของอาคารเรียน		
ตั้งอยู่ในที่ลุ่ม	๒	๒๕.๐๐
ตั้งอยู่ในที่ดอน	—	—
ตั้งอยู่ในที่ราบ	๒	๒๕.๐๐
อาคารแต่ละหลังของวิทยาลัยอยู่ใกล้กันสะดวกต่อการใช้	๒	๒๕.๐๐
จำนวนอาคารมีเพียงพอกับการใช้	—	—

จากตาราง ๑ แสดงว่าบริเวณใกล้เคียงวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นตลาดและสถานที่
เงียบสงบเป็นจำนวนเท่าๆกัน

ลักษณะที่ตั้งของอาคารเรียนส่วนใหญ่(ร้อยละ ๓๕)ตั้งอยู่ในที่ลุ่ม รองลงมา

คือตั้งอยู่ในที่ราบ แสดงว่าลักษณะที่ตั้งของอาคารเรียนส่วนใหญ่ยังไม่เหมาะสม
เพราะบางแห่งอาจถูกน้ำท่วมในฤดูฝน

อาคารเรียนแต่ละหลังของวิทยาลัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๙๕) อยู่ใกล้กัน สะดวก
ต่อการใช้ มีข้อน่าสังเกตว่าจำนวนอาคารของวิทยาลัยทุกแห่งมีไม่เพียงพอต่อการใช้
อาจเนื่องมาจากจำนวนผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากในเวลารวดเร็ว

เนื้อที่โดยเฉลี่ยของวิทยาลัยครู คือ ๔๒.๒๔ ไร่

ตาราง ๒ แสดงลักษณะทั่วไปของอาคารเรียน อาคารเรียนทั้งหมดมี ๕๑ หลัง

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ประเภทของอาคารเรียน		
อาคารไม้	๑๑	๒๑.๕๗
อาคารตึก	๓๓	๖๔.๗๐
อาคารครึ่งไม้ครึ่งตึก	๑	๑.๙๖
อาคารชั่วคราว	๖	๑๑.๗๖
ลักษณะของอาคารเรียน		
อาคารชั้นเดียว	๑๓	๒๕.๔๙
อาคาร ๒ ชั้น	๒๔	๔๗.๖๔
อาคาร ๓ ชั้น	๑๓	๒๕.๔๙
อาคาร ๔ ชั้น	๑	๑.๙๖
อาคาร ๕ ชั้น	—	—
สภาพทั่วไปของอาคารเรียน		
การรื้อปลูกใหม่	๑๒	๒๓.๕๓
ควรซ่อมแซม	๓	๕.๘๘
ใช้การได้	๓๖	๗๐.๕๙

จากตาราง ๒ แสดงว่า ประเภทของอาคารเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๔.๗๐) เป็นอาคารตึก รองลงมาคืออาคารไม้ ลักษณะของอาคารเรียนส่วนใหญ่เป็นอาคาร ๒ ชั้น รองลงมาคืออาคารชั้นเดียวและอาคาร ๓ ชั้น เป็นที่น่าสังเกตว่าอาคารชั้นเดียวส่วนมากเป็นอาคารชั่วคราว และอาคารที่กำลังก่อสร้างใหม่ในปัจจุบันส่วนมากเป็นอาคาร ๓ ชั้น

สภาพทั่วไปของอาคารเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๐.๕๕) ใช้การได้ รองลงมาคือควรรื้อปลูกใหม่ซึ่งมีเป็นจำนวน ๑๒ หลัง จากจำนวนอาคารเรียนทั้งหมด ๕๐ หลัง

ตาราง ๓ แสดงที่ตั้งของอาคารเรียน

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ที่ตั้งของอาคารเรียน		
ถูกต้องตามทิศทางลม	๔	๑๕.๖๔
ถูกต้องตามทิศทางของแสง	๓	๕.๘๘
ถูกต้องตามทิศทางของแสงและลม	๑๔	๒๗.๘๕
อยู่ในที่มีลมโกรกมากเกินไป	๑๑	๒๒.๐๐
อยู่ในที่มีบรรยากาศไม่ดี เช่นมีเสียง กลิ่นรบกวน	๓	๕.๘๘
ถูกต้องตามทิศทางของแสงและลม แต่อยู่ในที่มีบรรยากาศไม่ดี มีเสียง กลิ่นรบกวน	๑๒	๒๓.๕๓

จากตาราง ๓ แสดงว่าที่ตั้งของอาคารเรียนถูกต้องตามทิศทางของแสงและลมมีมากที่สุด รองลงมาคือถูกต้องตามทิศทางของแสงและลมแต่อยู่ในที่มีบรรยากาศไม่ดี เช่น มีเสียง กลิ่นรบกวน มีเป็นจำนวน ๑๒ หลังจากจำนวนอาคารเรียนทั้งหมด ๕๐ หลัง และอยู่ในที่มีลมโกรกมากเกินไปถึง ๑๑ หลัง แสดงว่าลักษณะที่ตั้งของอาคารเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ดีพอ มีลมโกรกมากเกินไป มีเสียง กลิ่นรบกวน สิ่งใดที่ทางวิทยาลัยสามารถจะแก้ไขได้ก็ควรจะแก้ไข เป็นต้นว่า แก้ไขในเรื่อง กลิ่น และเสียงที่รบกวน

ตาราง ๔. แสดงห้องเรียนวิชาต่างๆที่วิทยาลัยมีอยู่

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ห้องวิทยาศาสตร์	๔	๑๐๐.๐๐
ห้องสังคมศึกษา	๕	๖๒.๕๐
ห้องภาษาไทย	๒	๒๕.๐๐
ห้องภาษาอังกฤษ	๖	๗๕.๐๐
ห้องโสตทัศนวัสดุ	๖	๗๕.๐๐
ห้องพลศึกษา	๒	๒๕.๐๐
ห้องศิลปศึกษา	๓	๓๗.๕๐
ห้องหัตถกรรมศึกษา	๕	๕๐.๐๐
ห้องดนตรีและนาฏศิลป์	๓	๓๗.๕๐
ห้องคณิตศาสตร์	๒	๒๕.๐๐
อาคาร เกมตร	๒	๒๕.๐๐
ห้องประชุม	๕	๖๒.๕๐
ห้องพยาบาล	๓	๓๗.๕๐
ห้องสมุด	๔	๑๐๐.๐๐
ห้องแนะแนว	๕	๖๒.๕๐
ห้องปฏิบัติงานโภชนาการ	๖	๗๕.๐๐
โรงอาหาร	๘	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๔. แสดงว่าทุกวิทยาลัยมีห้องวิทยาศาสตร์ ห้องสมุด และโรงอาหาร
วิทยาลัยส่วนใหญ่มีห้องดังต่อไปนี้

๑. ห้องพยาบาล (ร้อยละ ๔๓.๕๐)
๒. ห้องภาษาอังกฤษ (ร้อยละ ๗๕)

๓. ห้องโสตทัศนวัสดุ (ร้อยละ ๙๕)
๔. ห้องปฏิบัติงานโขนนาการ (ร้อยละ ๙๕)
๕. ห้องแนะแนว (ร้อยละ ๒๒.๕๐)
๖. ห้องประชุม (ร้อยละ ๒๒.๕๐)
๗. ห้องสังคมศึกษา (ร้อยละ ๒๒.๕๐)

วิทยาลัยจำนวนครึ่งหนึ่งมีห้องหัตถกรรมศึกษา

วิทยาลัยส่วนใหญ่ไม่มีห้องดังต่อไปนี้คือ

๑. ห้องภาษาไทย (ร้อยละ ๙๕)
๒. ห้องพลศึกษา (ร้อยละ ๙๕)
๓. ห้องคณิตศาสตร์ (ร้อยละ ๙๕)
๔. อาคารเกษตร (ร้อยละ ๙๕)
๕. ห้องศิลปะศึกษา (ร้อยละ ๒๒.๕๐)
๖. ห้องดนตรีและนาฏศิลป์ (ร้อยละ ๒๒.๕๐)

จากตารางนี้แสดงว่า วิทยาลัยส่วนใหญ่ยังมีห้องไม่เพียงพอต่อการใช้ โดยเฉพาะห้องดนตรีและห้องศิลปะศึกษาคงจะได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพราะห้องทั้งสองนี้จะเป็นสถานที่เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกหัดครูได้แสดงออกถึงความสามารถพิเศษของตนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังได้รับความบันเทิง เบิกบานเป็นการพักผ่อนทางจิตใจ วิทยาลัยทุกแห่งคงจะคำนึงถึงความสำคัญในการปลูกฝังการรักศิลปะและดนตรีให้แก่ นักเรียนฝึกหัดครูซึ่งจะออกไปเป็นครูอบรม และปลูกฝังความรู้ ความกตัญญูให้แก่เยาวชนต่อไป

ตาราง ๕. แสดงการใช้อาคารและห้องเรียนจำแนกตามเวลา

รายการ	๑-๔ พ.ม.	ร้อยละ	๕-๘ พ.ม.	ร้อยละ	๙-๑๒ พ.ม.	ร้อยละ	๑๓-๑๕ พ.ม.	ร้อยละ
การใช้ห้องเรียน โดยเฉลี่ยวันละ	๒	๑๔.๐๐	๓	๓๗.๕๐	๓	๓๗.๕๐	—	—
การใช้ห้องวิทยาศาสตร์ โดยเฉลี่ยวันละ	๒	๒๕.๐๐	๔	๖๒.๕๐	๑	๑๒.๕๐	—	—
การใช้ห้องสังคมศึกษา โดยเฉลี่ยวันละ	๒	๒๕.๐๐	๒	๒๕.๐๐	๑	๑๒.๕๐	—	—
การใช้ห้องภาษาไทย โดยเฉลี่ยวันละ	๑	๑๖.๕๐	๑	๑๖.๕๐	๒	๒๕.๐๐	—	—
การใช้ห้องภาษาอังกฤษ โดยเฉลี่ยวันละ	๒	๒๕.๐๐	๓	๓๗.๕๐	๑	๑๒.๕๐	—	—
การใช้ห้องโสตทัศนวัสดุ โดยเฉลี่ยวันละ	๓	๓๗.๕๐	๔	๕๐.๐๐	—	—	—	—
การใช้ห้องพลศึกษา โดยเฉลี่ยวันละ	๑	๑๒.๕๐	๒	๒๕.๐๐	—	—	—	—
การใช้ห้องศิลปศึกษา โดยเฉลี่ยวันละ	๓	๓๗.๕๐	—	—	๑	๑๒.๕๐	—	—
การใช้ห้องหัตถกรรมศึกษา โดยเฉลี่ยวันละ	๒	๒๕.๐๐	๒	๒๕.๐๐	—	—	—	—
การใช้ห้องดนตรี นาฏศิลป์ โดยเฉลี่ยวันละ	๓	๓๗.๕๐	—	—	๑	๑๒.๕๐	—	—
การใช้ห้องคณิตศาสตร์ โดยเฉลี่ยวันละ	๒	๒๕.๐๐	—	—	๒	๒๕.๐๐	—	—
การใช้อาคาร เกษตร โดยเฉลี่ยวันละ	๒	๒๕.๐๐	๑	๑๒.๕๐	—	—	—	—
การใช้ห้องพยาบาล โดยเฉลี่ยวันละ	๓	๓๗.๕๐	๔	๕๐.๐๐	—	—	—	—
การใช้ห้องสมุด โดยเฉลี่ยวันละ	๒	๒๕.๐๐	๑	๑๒.๕๐	๔	๕๐.๐๐	๑	๑๒.๕๐
การใช้ห้องแนะแนว โดยเฉลี่ยวันละ	๓	๓๗.๕๐	๒	๒๕.๐๐	—	—	—	—
การใช้ห้องปฏิบัติ โภชนาการ โดยเฉลี่ยวันละ	๔	๖๒.๕๐	๑	๑๒.๕๐	๒	๒๕.๐๐	—	—
การใช้โรงอาหาร โดยเฉลี่ยวันละ	๒	๒๕.๐๐	๑	๑๒.๕๐	๓	๓๗.๕๐	—	—
การใช้ห้องประชุม โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ	๕	๖๒.๕๐	—	—	๑	๑๒.๕๐	—	—

จากการวาง ๕. แสดงว่า การใช้ห้องเรียนโดยเฉลี่ยวันละ ๔ - ๔ ชั่วโมง
และ ๔ - ๑๒ ชั่วโมงมีมากที่สุด รองลงมาคือเฉลี่ยวันละ ๑ - ๔ ชั่วโมง
การใช้ห้องโดยเฉลี่ยมากที่สุดวันละ ๔ - ๑๒ ชั่วโมง ได้แก่การใช้ห้องทั้ง
ต่อไปนี้

๑. การใช้ห้องสมุด (ร้อยละ ๕๐.๐๐)

๒. การใช้โรงอาหาร (ร้อยละ ๓๗.๕๐)

๓. การใช้ห้องภาษาไทย (ร้อยละ ๒๕.๐๐)

การใช้ห้องโดยเฉลี่ยมากที่สุดวันละ ๔ - ๔ ชั่วโมง ได้แก่การใช้ห้องดังต่อไปนี้

๑. การใช้ห้องวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ ๒๒.๕๐)

๒. การใช้ห้องโสตทัศนศึกษา (ร้อยละ ๕๐.๐๐)

๓. การใช้ห้องพยาบาล (ร้อยละ ๕๐.๐๐)

๔. การใช้ห้องภาษาอังกฤษ (ร้อยละ ๓๗.๕๐)

๕. การใช้ห้องสังคมศึกษา (ร้อยละ ๒๕.๐๐)

๖. การใช้ห้องพลศึกษา (ร้อยละ ๒๕.๐๐)

๗. การใช้ห้องหัตถกรรมศึกษา (ร้อยละ ๒๕.๐๐)

การใช้ห้องโดยเฉลี่ยมากที่สุดวันละ ๑ - ๔ ชั่วโมง ได้แก่การใช้ห้องดังต่อไปนี้

๑. การใช้ห้องปฏิบัติงานโครงการ (ร้อยละ ๒๒.๕๐)

๒. การใช้ห้องศิลปะศึกษา (ร้อยละ ๓๗.๕๐)

๓. การใช้ห้องดนตรี นาฏศิลป์ (ร้อยละ ๓๗.๕๐)

๔. การใช้ห้องแนะแนว (ร้อยละ ๓๗.๕๐)

๕. การใช้ห้องกิตติศาสตร์ (ร้อยละ ๒๕.๐๐)

๖. การใช้อาคารเกษตร (ร้อยละ ๒๕.๐๐)

การใช้ห้องประชุมมากที่สุดโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ ๑ - ๔ ชั่วโมง

จะเห็นได้ว่าห้องที่ใช้เป็นเวลานานชั่วโมงที่สุดในแต่ละวันได้แก่ ห้องภาษาไทย
ห้องสมุด และโรงอาหาร ส่วนห้องที่ใช้เป็นเวลาน้อยชั่วโมงที่สุดในแต่ละวันได้แก่ ห้องศิลปะศึกษา

ห้องดนตรี นาฏศิลป์ ห้องคณิตศาสตร์ ห้องแนะแนว ห้องปฏิบัติงานโภชนาการ และ
อาคารเกษตร ซึ่งทางวิทยาลัยควรที่จะเพิ่มจำนวนชั่วโมงการใช้ห้องดังกล่าวนี้ให้มากขึ้น

ตาราง ๖. แสดงการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอนจำแนกตามหมวดวิชา

รายการ	มากที่สุด	ร้อยละ	มาก	ร้อยละ	ปานกลาง	ร้อยละ	น้อย	ร้อยละ	น้อยที่สุด	ร้อยละ
หมวดวิชาภาษาไทย	—	—	๒	๒๕.๐๐	๕	๖๒.๕๐	—	—	—	—
หมวดวิชาภาษาอังกฤษ	—	—	๓	๓๗.๕๐	๕	๖๒.๕๐	—	—	—	—
หมวดวิชาคณิตศาสตร์	—	—	๒	๒๕.๐๐	๔	๕๐.๐๐	๒	๒๕.๐๐	—	—
หมวดวิชาวิทยาศาสตร์	๒	๒๕.๐๐	๕	๖๒.๕๐	๑	๑๒.๕๐	—	—	—	—
หมวดวิชาสังคมศึกษา	—	—	๕	๖๒.๕๐	๓	๓๗.๕๐	—	—	—	—
หมวดวิชาเกษตรกรรมศาสตร์	—	—	๕	๖๒.๕๐	๒	๒๕.๐๐	๑	๑๒.๕๐	—	—
หมวดวิชาเกษตร	—	—	๕	๖๒.๕๐	๒	๒๕.๐๐	๑	๑๒.๕๐	—	—
หมวดวิชาพลศึกษา	—	—	๕	๖๒.๕๐	๓	๓๗.๕๐	—	—	—	—
หมวดวิชาหัตถศึกษา	—	—	๕	๖๒.๕๐	๑	๑๒.๕๐	๒	๒๕.๐๐	—	—
หมวดวิชาศิลปศึกษา	—	—	๒	๒๕.๐๐	๕	๖๒.๕๐	๑	๑๒.๕๐	—	—
หมวดวิชาสหศึกษศึกษา	—	—	๔	๕๐.๐๐	๓	๓๗.๕๐	—	—	—	—
หมวดวิชาดนตรีและนาฏศิลป์	—	—	๒	๒๕.๐๐	๔	๕๐.๐๐	๑	๑๒.๕๐	—	—

จากตาราง ๖. แสดงว่า วิทยาลัยส่วนใหญ่จัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอนในระดับมาก
สำหรับวิชาต่อไปนี้

๑. หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ ๖๒.๕๐)
๒. หมวดวิชาสังคมศึกษา (ร้อยละ ๖๒.๕๐)
๓. หมวดวิชาเกษตรกรรมศาสตร์ (ร้อยละ ๖๒.๕๐)
๔. หมวดวิชาเกษตร (ร้อยละ ๖๒.๕๐)

๕. หมวดวิชาพลศึกษา (ร้อยละ ๒๒.๕๐)
๖. หมวดวิชาหัตถศึกษา (ร้อยละ ๒๒.๕๐)
๗. หมวดวิชาสัตตภัณฑ์ศึกษา (ร้อยละ ๕๐.๐๐)
- วิทยาลัยส่วนใหญ่จัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอนในระดับปานกลางสำหรับหมวดวิชาต่อไปนี้
๘. หมวดวิชาภาษาไทย (ร้อยละ ๒๒.๕๐)
๙. หมวดวิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ ๒๒.๕๐)
๑๐. หมวดวิชาศิลปะศึกษา (ร้อยละ ๒๒.๕๐)
๑๑. หมวดวิชาคณิตศาสตร์ (ร้อยละ ๕๐.๐๐)
๑๒. หมวดวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ (ร้อยละ ๕๐.๐๐)

จากการรายนี้อาจสรุปได้ว่า การจัดอุปกรณ์การสอนในหมวดวิชาต่างๆของวิทยาลัยส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี

ตาราง ๗. แสดงข้อเท็จจริงของห้อง และอุปกรณ์ประจำห้องในอาคารเรียน

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
จำนวนห้องเรียนที่มีอยู่		
มีเพียงพอสำหรับทุกวิชา	—	—
มีเพียงพอสำหรับบางวิชา	๖	๗๕.๐๐
มีไม่เพียงพอสำหรับทุกวิชา	๒	๒๕.๐๐
เนื้อที่ของห้องเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน	๓	๓๗.๕๐
สภาพโต๊ะเก้าอี้ของห้องเรียนโดยทั่วไปอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีและมีจำนวนเพียงพอ	๔	๕๐.๐๐
ชำรุดต้องการซ่อมแซมและมีจำนวนไม่เพียงพอ	—	—

ตาราง ๘. (ต่อ)

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ชำระค่าเช่าหอพักนักเรียนจำนวนเพียงพอ	๑	๑๒.๕๐
ใช้การได้แต่มีจำนวนไม่เพียงพอ	๓	๓๗.๕๐
ขนาดของห้องประชุมเพียงพอกับจำนวนผู้ใช้	—	—
ขนาดของโรงอาหารเพียงพอกับจำนวนผู้ใช้	—	—
ขนาดของห้องสมุดเหมาะสมกับจำนวนผู้ใช้	—	—
ขนาดของห้องพยาบาลเหมาะสมกับจำนวนผู้ใช้	๒	๒๕.๐๐
ห้องพยาบาลตั้งอยู่ในพื้นที่มีบรรยากาศดี อากาศถ่ายเทได้สะดวก	๓	๓๗.๕๐
จำนวนเตียงของห้องพยาบาลมีเพียงพอกับจำนวนผู้ใช้	๑	๑๒.๕๐
ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์เกี่ยวกับการพยาบาลครบตามความจำเป็น	๑	๑๒.๕๐
อาคารเรียนทุกหลังมีห้องสุขาประจำอาคาร	๕	๖๒.๕๐
จำนวนห้องสุขามีเพียงพอกับจำนวนผู้ใช้	๕	๖๒.๕๐
สภาพและสุขลักษณะของห้องสุขา		
สะอาดดีมาก	๑	๑๒.๕๐
ค่อนข้างสะอาด	๖	๗๕.๐๐
ไม่สะอาด	๑	๑๒.๕๐
ห้องต่างๆของวิทยาลัยมีไฟฟ้าใช้เพียงพอ	๗	๘๗.๕๐

จากตาราง ๘. แสดงว่า

๑. ทุกวิทยาลัยมีห้องเรียนไปเพียงพอสำหรับทุกวิชา ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๕) มีห้องเพียงพอสำหรับบางวิชาเท่านั้น และเนื้อที่ของห้องเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๒.๕๐) ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ควรจะได้รับ

การพิจารณาอย่างยั้ง เพราะจำนวนนักเรียนฝึกหัดครูแต่ละห้องเพิ่มขึ้นจากเกณฑ์มาตรฐาน
เดิม การใช้ห้องเรียนควรจะเลือกหรือจัดห้องให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นด้วย

๒. สภาพโต๊ะ เก้าอี้ของห้องเรียนโดยทั่วไปของวิทยาลัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๘๐)
อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีและมีจำนวนเพียงพอ รองลงมาคืออยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี แต่
มีจำนวนไม่เพียงพอ

๓. ขนาดของห้องของทุกวิทยาลัยที่ไม่เหมาะสม และมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้
ได้แก่ห้องดังต่อไปนี้ คือ

ก. ห้องประชุม

ข. โรงอาหาร

ค. ห้องสมุด

ง. ห้องพยาบาล

ห้องดังกล่าวนี้จัดได้ว่าเป็นห้องที่มีบทบาทสำคัญสำหรับผู้ใช้เป็นอย่างยิ่ง ควรที่
วิทยาลัยจะปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวโดยรีบด่วน

๔. ห้องพยาบาลของวิทยาลัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๒.๕๐) อยู่ในสถานที่ที่มี
บรรยากาศไม่ดี เช่น มีอากาศถ่ายเทไม่สะดวก จำนวนเตียงมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้
และไม่มีอุปกรณ์เกี่ยวกับการพยาบาลครบตามความจำเป็น แสดงว่าบริการด้านการพยาบาล
ของวิทยาลัยส่วนใหญ่ยังไม่ดีพอ ควรจะแก้ไขให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

๕. อาคารเรียนทุกหลังของวิทยาลัยส่วนใหญ่จำนวน ๕ แห่ง จากวิทยาลัย
ทั้งหมด ๘ แห่ง มีห้องสุขาประจำอาคารและมีเพียงพอกับจำนวนผู้ใช้ สภาพและสุขลักษณะ
ของห้องสุขาส่วนใหญ่ค่อนข้างสะอาด

๖. ห้องต่างๆของวิทยาลัยส่วนใหญ่ คือ ๗ แห่ง จากวิทยาลัย ๘ แห่ง มีไฟฟ้า
ใช้เพียงพอ แสดงว่าการไฟฟ้าของวิทยาลัยส่วนใหญ่ใช้ได้สะดวก และไม่มีปัญหาในการ
ใช้

ตาราง ๔. แสดงสภาพบริเวณในวิทยาลัย

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ถนนในบริเวณวิทยาลัยส่วนใหญ่มีลักษณะ		
เป็นถนนคอนกรีต	๖	๙๕.๐๐
เป็นถนนลาดยาง	๑	๑๖.๕๐
เป็นถนนลูกรัง, หินเกล็ด	๑	๑๖.๕๐
ใช้แผ่นอิฐเมนปูเป็นทางเดิน	—	—
วิทยาลัยมีบริเวณให้นักศึกษาได้พักผ่อนและปฏิบัติกิจกรรมตาม		
หลักสูตร	๔	๕๐.๐๐
บริเวณวิทยาลัยได้รับการเอาใจใส่และตกแต่งให้เหมาะสม		
ใช้การได้	๒	๒๕.๐๐
บริเวณวิทยาลัยมีไฟฟ้าใช้เพียงพอ	๖	๙๕.๐๐

จากตารางนี้แสดงว่า ถนนในบริเวณวิทยาลัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๙๕.๐๐) เป็นถนนคอนกรีต รองลงมาคือเป็นถนนลาดยางและถนนลูกรังหรือหินเกล็ด

วิทยาลัยเป็นจำนวนครึ่งหนึ่งมีบริเวณให้นักเรียนฝึกหัดครูได้พักผ่อนและปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตรเพียงพอ แต่วิทยาลัยเป็นจำนวนอีกครึ่งหนึ่งคือ ๔ แห่ง ไม่มีบริเวณให้นักเรียนฝึกหัดครูได้พักผ่อนและปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตรเพียงพอ ซึ่งวิทยาลัยควรจะได้แก้ไข เพราะบริเวณอันร่มรื่นของวิทยาลัยเป็นต้องการของนักเรียนฝึกหัดครูเพื่อใช้พักผ่อนหรือปฏิบัติกิจกรรมอย่างยิ่ง

บริเวณวิทยาลัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๙๕) ไม่ได้มีการเอาใจใส่และตกแต่งให้เหมาะสมใช้การได้ มีวิทยาลัยเพียง ๒ แห่งเท่านั้นที่ตกแต่งวิทยาลัยเหมาะสมใช้การได้

ตาราง ๕. แสดงการประมาณค่าเรื่องการเอาใจใส่ดูแลอาคารสถานที่ และ
อุปกรณ์ จากอาจารย์ นักเรียนฝึกหัดครู และภารโรง

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ดีมาก	๑	๑๖.๖๐
ดี	๒	๒๕.๐๐
พอใช้	๕	๖๖.๕๐
ไม่รวมมือกันเลย	—	—

จากตาราง ๕. แสดงว่า การประมาณค่าเรื่องการเอาใจใส่ดูแล รักษา อาคาร
สถานที่ และอุปกรณ์ จาก อาจารย์ นักเรียนฝึกหัดครู และ ภารโรง ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๖.๕๐)
อยู่ในระดับพอใช้ รองลงมาคืออยู่ในระดับที่ยังมีวิทยาลัยเพียง ๒ แห่ง จากวิทยาลัย ๔ แห่ง
แสดงว่าการร่วมมือกันระหว่าง อาจารย์ นักเรียนฝึกหัดครู และ ภารโรง ในการเอาใจใส่
ดูแล รักษา อาคารสถานที่และอุปกรณ์ของวิทยาลัยยังอยู่ในขั้นไม่ค้พตามที่ควรจะเป็น
ทุกฝ่ายควรร่วมมือกันเอาใจใส่ให้มากกว่านี้

๑.๒ คานหอดักนกเรียนฝึกหัดครู

ตาราง ๑๐. แสดงลักษณะและสภาพทั่วไปของอาคารหอดัก

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ประเภทอาคารหอดัก		
อาคารไม้	๔	๑๔.๒๘
อาคารตึก	๒๐	๗๐.๑๔
อาคารครึ่งไม้ครึ่งตึก	๓	๑๐.๗๑
อาคารชั่วคราว	๑	๓.๘๗
ลักษณะของอาคารหอดัก		
อาคารชั้นเดียว	๒	๗.๑๔
อาคาร ๒ ชั้น	๒๒	๗๘.๕๗
อาคาร ๓ ชั้น	๔	๑๔.๒๘
อาคาร ๔ ชั้น	—	—
สภาพทั่วไปของอาคารหอดัก		
ควรรื้อปลูกใหม่	๗	๒๕.๐๐
ควรซ่อมแซม	๒	๗.๑๔
ใช้การได้	๑๑	๖๗.๘๖
สภาพของเครื่องใช้ทางภายในหอดัก		
ใช้การได้ดี	๑	๑๒.๕๐
พอใช้การได้	๕	๒๒.๕๐
ควรซ่อมแซม	—	—
ควรรสร้างใหม่	๒	๑๒.๕๐

ตาราง ๑๐. (ต่อ)

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
หอพักมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนฝึกหัดครู ที่ตั้งของหอพักเป็นที่ที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ปรากฏจาก	๑	๑๖.๕๐
เสียงและกลิ่นรบกวน	๓	๓๗.๕๐
หอพักมีบริเวณกว้างขวาง	๕	๖๖.๕๐
หอพักมีห้องน้ำเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้	๕	๖๖.๕๐
หอพักมีห้องสุขาเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้	๕	๖๖.๕๐

จากตาราง ๑๐. แสดงว่า อาคารหอพักส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๐.๑๕) เป็นอาคาร
ตึก รองลงมาคืออาคารไม้ ลักษณะของอาคารหอพักส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๔.๕๗) เป็น
อาคาร ๒ ชั้น รองลงมาคืออาคาร ๓ ชั้น

สภาพทั่วไปของอาคารหอพักส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๗.๕๖) ใช้การได้ สภาพของ
เครื่องใช้ต่างๆภายในหอพักส่วนใหญ่พอใช้การได้

หอพักส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๔๗.๔๐) มีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของ
นักเรียนฝึกหัดครู

ที่ตั้งของหอพักส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๖.๕๐) เป็นที่ที่ไม่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก
มีเสียงและกลิ่นรบกวน

หอพักส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๖.๕๐) มีบริเวณกว้างขวาง มีห้องน้ำ ห้องสุขา
เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้

จากตารางนี้จะสรุปได้ว่า หอพักส่วนใหญ่ยังมีไม่เพียงพอแก่ความต้องการ
ของนักเรียนฝึกหัดครูทั้งหญิงและชาย เพราะมีวิทยาลัยเพียงแห่งเดียวที่มีหอพักเพียงพอ

สำหรับนักเรียนฝึกหัดครู ถ้าเป็นไปได้วิทยาลัยควรจัดบริการด้านหอพักให้แก่แก่นักเรียนฝึกหัดครูเพิ่มขึ้น เพื่อความสะดวกและสวัสดิภาพของนักเรียนฝึกหัดครู โดยเฉพาะที่ศึกษาอยู่ในพระนครและธนบุรี

หอพักส่วนใหญ่ยังมีปัญหา เช่น มีอากาศถ่ายเทไม่สะดวก มีเสียง และ กลิ่นรบกวน ซึ่งปัญหาเหล่านี้ควรจะได้รับการแก้ไข

๑.๓ ค่าน้ำบ้านพักอาจารย์

ตาราง ๑๑. แสดงลักษณะและสภาพทั่วไปของบ้านพักอาจารย์

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ลักษณะที่ตั้งของบ้านพักอาจารย์		
อยู่ในเมรี เวจวิทยาลัยทุกหลัง	๕	๒๒.๕๐
บางส่วนอยู่นอกวิทยาลัย	๑	๑๖.๕๐
อยู่นอกวิทยาลัยทั้งหมดแต่การคมนาคมสะดวก	—	—
อยู่นอกวิทยาลัยทั้งหมดแต่การคมนาคมไม่สะดวก	—	—
ไม่มีบ้านพักอาจารย์	๒	๒๕.๐๐
ลักษณะบ้านพักอาจารย์		
บ้านเรือนไม้ชั้นครึ่ง	๕	๑๖.๓๓
บ้านเรือนไม้ ๒ ชั้น	๓๙	๕๐.๖๔
ตึก ๒ ชั้น	๑	๑.๓๓
อื่นๆ	๒๖	๓๔.๖๖

ตาราง ๑๑. (ต่อ)

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
สภาพทั่วไปของบ้านพักอาจารย์	๔๖	๔๖.๖๖
กลางเก่ากลางใหม่	๑๔	๑๔.๑๔
ค่อนข้างเก่า	๑๖	๒๖.๕๓
ก่อสร้างใหม่	๒	๒.๓๓

จากตาราง ๑๑. แสดงว่า วิทยาลัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๒๖.๕๐) มีบ้านพักอาจารย์อยู่ในบริเวณวิทยาลัยทุกหลัง มีวิทยาลัยกร ๒ แห่งที่ไม่มีบ้านพักให้อาจารย์ ลักษณะบ้านพักอาจารย์เป็นเรือนไม้ ๒ ชั้นเป็นมากที่สุด (ร้อยละ ๕๐.๖๔) รองลงมาคือบ้านพักอาจารย์ที่มีลักษณะอื่นๆ เช่น เป็นบ้านไม้ชั้นเดียว เป็นเรือนไม้ชั้นเดียวใต้ถุนโปร่ง

สภาพทั่วไปของบ้านพักอาจารย์ที่สร้างใหม่ทั้งหมดมีมากที่สุด (ร้อยละ ๔๖.๖๖) รองลงมาคือค่อนข้างเก่า

จากตารางนี้แสดงว่า วิทยาลัยส่วนใหญ่ได้เห็นความสำคัญของการจัดบริการบ้านพักให้แก่อาจารย์ ส่วนใหญ่เป็นบ้านพักซึ่งสร้างใหม่

๑.๔ ข้อมูลเกี่ยวกับหัวหน้าสถานศึกษา

อายุเฉลี่ยของหัวหน้าสถานศึกษา คือ ๕๐.๖๕ ปี

ตาราง ๑๖. แสดงวุฒิของหัวหน้าสถานศึกษาจำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
วุฒิทางวิชาการ	—	—	—	—
วุฒิทางการศึกษา	๑	๓๓.๓๓	๑	๒๐.๐๐
มีทั้งวุฒิทางวิชาการและวุฒิทางการศึกษา	๒	๖๖.๖๖	๔	๘๐.๐๐

จากตาราง ๑๖. แสดงว่า หัวหน้าสถานศึกษาทั้งชายและหญิงส่วนใหญ่ทั้งวุฒิทางวิชาการและวุฒิทางการศึกษา รองลงมาคือมีวุฒิทางการศึกษาอย่างเดียว ส่วนที่มิ่ววุฒิทางวิชาการ เพียงอย่างเดียวไม่มีเลย

ตาราง ๑๓. แสดงสถานภาพการสมรสของหัวหน้าสถานศึกษาจำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
โสด	—	—	—	—
สมรสแล้ว	๓	๑๐๐.๐๐	๕	๑๐๐.๐๐
หมาย	—	—	—	—

จากตาราง ๑๓. แสดงว่า หัวหน้าสถานศึกษาทั้งหญิงและชายสมรสแล้วทุกคน

ตาราง ๑๔. แสดงลักษณะการวางตัวของหัวหน้าสถานศึกษา

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
เวลาปกติ		
เป็นกันเองกับอาจารย์ทุกคน	๗	๘๗.๕๐
ให้ความเห็นใจอาจารย์ทุกคน	๑	๑๒.๕๐
ทำตัวให้อาจารย์สบายใจไม่ประหม่าขณะติดต่องาน, สนทนา	—	—
ไม่ได้ให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง เพราะกลัวเสียการปกครอง	—	—
เวลาประชุมปรึกษาหารือกัน		
รับฟังความคิดเห็น	๔	๕๐.๐๐
เป็นฝ่ายพูดฝ่ายเดียว	—	—
เป็นฝ่ายพูดและรับฟังพอดูกัน	๔	๕๐.๐๐

จากการาง ๑๔. แสดงว่า หัวหน้าสถานศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๘๗.๕๐) เป็นกันเองกับอาจารย์ทุกคน และรับฟังความคิดเห็นของอาจารย์ในขณะประชุมปรึกษาหารือกัน

ตาราง ๑๕. แสดงการปฏิบัติงานของหัวหน้างานศึกษา

รายการ	มาก ที่สุด	น้อย ที่สุด	มาก	น้อย	รวม	ค่า เฉลี่ย	ปาน กลาง	รวม	ค่า เฉลี่ย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด
ให้ความรู้กิจกรรมแก่ผู้ปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้อาจารย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สนับสนุนให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อหรือหาความรู้ใหม่ ให้กำลังใจแก่อาจารย์ในการทำงาน พิจารณาผลงานต่าง ๆ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ จัดให้มีการแนะนำอาจารย์พิเศษให้เข้าใจการปฏิบัติต่าง ๆ ตลอดจนหนังสือประกอบการสอน	๕	๒๒.๕๐	๒	๒๕.๐๐	๑	๑๒.๕๐	๑	๑๒.๕๐	๑	๑๒.๕๐	๑
	๓	๓๗.๕๐	๕	๖๒.๕๐	—	—	—	—	—	—	—
	๓	๓๗.๕๐	๕	๖๒.๕๐	—	—	—	—	—	—	—
	๓	๓๗.๕๐	๕	๕๐.๐๐	๑	๑๒.๕๐	๑	๑๒.๕๐	๑	๑๒.๕๐	๑
	๑	๑๒.๕๐	๗	๕๗.๕๐	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	๕	๕๐.๐๐	๕	๕๐.๐๐	๕	๕๐.๐๐	—	—	—

จากตาราง ๑๕. แสดงว่า หัวหน้าสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติงานในข้อต่อไปนี้
ในระดับมาก

๑. พิจารณาสั่งงานต่างๆโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (ร้อยละ ๘๗.๕๐)
๒. ส่งเสริมให้อาจารย์มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ (ร้อยละ ๖๒.๕๐)
๓. สนับสนุนให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อหรือหาความรู้เพิ่ม (ร้อยละ ๖๒.๕๐)
๔. ให้กำลังใจแก่อาจารย์ในการทำงาน (ร้อยละ ๕๐.๐๐)
๕. จัดให้มีการแนะนำอาจารย์ให้เข้าใจการใช้อุปกรณ์ต่างๆตลอดจนหนังสือ

ประกอบการสอน (ร้อยละ ๕๐.๐๐)

หัวหน้าสถานศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับครูผู้ปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด
จากตารางนี้พอจะสรุปได้ว่า หัวหน้าสถานศึกษาส่วนใหญ่วางตัวอยู่ในระดับที่พอใช้
ตาราง ๑๖. แสดงการจัดการประชุมของหัวหน้าสถานศึกษา

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	—	—
เดือนละ ๑ ครั้ง	๖	๗๕.๐๐
เทอมละ ๑ ครั้ง	—	—
เทอมละ ๒ ครั้ง	๒	๒๕.๐๐

จากตาราง ๑๖. แสดงว่า หัวหน้าสถานศึกษาส่วนใหญ่จัดการประชุม
เดือนละหนึ่งครั้ง ซึ่งนับว่าอยู่ในเกณฑ์

ตาราง ๑๗. แสดงวิธีการปฏิบัติงานสอนให้อาจารย์

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
จัดให้สอนตรงตามวิชาเอกหรือโท	๓	๘๗.๕๐
จัดให้สอนตามวิชาที่ขาดครูสอน	—	—
จัดให้สอนตามความถนัดหรือความสามารถพิเศษ	๑	๑๒.๕๐

จากตาราง ๑๗. แสดงว่าหัวหน้าสถานศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๘๗.๕๐)
จัดให้อาจารย์สอนตรงตามวิชาเอกหรือโท

ตาราง ๑๘. แสดงการจัดสวัสดิการที่หัวหน้าสถานศึกษาจัด

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
จัดไฟฟ้าให้เพียงพอ	๗	๘๗.๕๐
ใช้ไฟฟ้าได้สะดวก	๖	๗๕.๐๐
จัดให้มีเวลาพักเพื่อให้อาจารย์ได้พบปะสังสรรค์กัน	๖	๗๕.๐๐
จัดให้มีบริการสหกรณ์สำหรับอาจารย์	๕	๖๒.๕๐
มีสโมสรหรือสมาคมอื่นนอกเหนือจากที่วิทยาลัยจัด เพื่อให้อาจารย์ไปร่วมสังสรรค์กัน	๔	๕๐.๐๐
จัดให้มีบริการกู้ยืมเงินสำหรับอาจารย์	๓	๓๗.๕๐
จัดให้มีสโมสรหรือห้องพักผ่อนสำหรับอาจารย์เพียงพอ	๓	๓๗.๕๐
มีรถรับส่งอาจารย์	๒	๒๕.๐๐
จัดให้มีกีฬาในร่มและ/หรือกีฬากลางแจ้งสำหรับอาจารย์	๒	๒๕.๐๐
จัดให้มีบริการจัดสรรที่ดินสำหรับอาจารย์	—	—

จากตาราง ๑๘. แสดงว่า วิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นจำนวนเกินครึ่งหนึ่งของ
วิทยาลัยทั้งหมด จัดสวัสดิการในด้านต่อไปนี้

๑. จัดไฟฟ้าให้เพียงพอ และใช้ไฟฟ้าได้สะดวก (ร้อยละ ๗๕.๐๐)
๒. จัดให้มีเวลาพักเพื่อให้อาจารย์ได้พบปะสังสรรค์กัน (ร้อยละ ๗๕.๐๐)
๓. จัดให้มีบริการสหกรณ์สำหรับอาจารย์ (ร้อยละ ๖๒.๕๐)
๔. มีสโมสรหรือสมาคมอื่นนอกเหนือจากที่วิทยาลัยจัดเพื่อให้อาจารย์ไป
ร่วมสังสรรค์กัน (ร้อยละ ๕๐.๐๐)

วิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นจำนวนเกินครึ่งหนึ่งของวิทยาลัยทั้งหมดไม่ได้จัดสวัสดิการ
ในค่านต่อไปนี้

๑. มีรถรับส่งอาจารย์ (ร้อยละ ๗๕.๐๐)
๒. จัดให้มีกีฬาในร่มและ/หรือกีฬากลางแจ้งสำหรับอาจารย์ (ร้อยละ ๗๕.๐๐)
๓. จัดให้มีบริการกู้ยืมเงินสำหรับอาจารย์ (ร้อยละ ๖๖.๕๐)
๔. จัดให้มีสโมสรหรือห้องพักผ่อนสำหรับอาจารย์เพียงพอ (ร้อยละ ๖๖.๕๐)

วิทยาลัยทุกแห่งมีได้จัดบริการจัดสรรที่ดินสำหรับอาจารย์

จากการรายงานนี้จะสรุปได้ว่า การจัดสวัสดิการของวิทยาลัยให้แก่อาจารย์ยัง
ไม่อยู่ในเกณฑ์ดีพอ โดยเฉพาะบริการรถรับส่งอาจารย์และบริการเงินให้อาจารย์
กู้ยืม และการจัดห้องพักผ่อนสำหรับอาจารย์ วิทยาลัยควรจะสนใจในการจัดบริการ
ค่านเหล่านี้เป็นอย่างยิ่ง เพราะมีผลต่อการทำงานของอาจารย์ไม่น้อย

ตาราง ๑๘. แสดงความถี่ของหัวข้อการปฏิบัติงานของอาจารย์

รายการ	มาก ที่สุด	ร้อยละ	มาก	ร้อยละ	ปาน กลาง	ร้อยละ	น้อย	ร้อยละ	น้อย ที่สุด	ร้อยละ
อาจารย์ส่วนมากใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับวิชาต่าง ๆ	—	—	๔	๕๐.๐๐	๓	๓๗.๕๐	๑	๑๒.๕๐	—	—
คุณภาพในการทำงานของอาจารย์ไม่สอดคล้องโดยเฉลี่ย	—	—	๓	๓๗.๕๐	๔	๕๐.๐๐	—	—	—	—
อาจารย์มีความตั้งใจในการทำงานดี	๑	๑๒.๕๐	๔	๕๐.๐๐	๓	๓๗.๕๐	—	—	—	—
อาจารย์มีความกระตือรือร้นในการทำงานดี	—	—	๑	๑๒.๕๐	๒	๒๕.๐๐	—	—	—	—
อาจารย์มีความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติราชการดี	—	—	๒	๒๕.๐๐	๒	๒๕.๐๐	๑	๑๒.๕๐	—	—
อาจารย์มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานดี	—	—	๒	๒๕.๐๐	๒	๒๕.๐๐	—	—	—	—
อาจารย์ได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติราชการดี	—	—	๕	๖๒.๕๐	๓	๓๗.๕๐	—	—	—	—
อาจารย์มีการประสานงานกันดี	—	—	๓	๓๗.๕๐	๕	๖๒.๕๐	—	—	—	—
อาจารย์ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันดี	—	—	๕	๖๒.๕๐	๓	๓๗.๕๐	—	—	—	—
ผู้บังคับบัญชาและอาจารย์มีการปฏิบัติงานในกรณี	๑	๑๒.๕๐	๔	๕๐.๐๐	๒	๒๕.๐๐	—	—	—	—
ผู้บังคับบัญชาและอาจารย์ได้ปฏิบัติงานตามโครงการที่วางไว้ได้	๑	๑๒.๕๐	๕	๖๒.๕๐	๑	๑๒.๕๐	—	—	—	—

จากตาราง ๑๔, แสดงว่า หัวหน้าสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นในข้อต่อไปนี้
ในระดับปานกลาง

๑. อาจารย์มีความคิดริเริ่มในการทำงานดี (ร้อยละ ๙๕.๐๐)
๒. อาจารย์มีความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติราชการดี (ร้อยละ ๙๔.๐๐)
๓. อาจารย์มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานดี (ร้อยละ ๙๕.๐๐)
๔. อาจารย์มีการประสานงานกันดี (ร้อยละ ๖๒.๕๐)

๕. คุณภาพในการทำงานของอาจารย์ในวิทยาลัยโดยเฉลี่ยดี (ร้อยละ ๖๒.๕๐)

หัวหน้าสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นในข้อต่อไปนี้ในระดับมาก

๑. อาจารย์ได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติราชการดี (ร้อยละ ๖๒.๕๐)
๒. อาจารย์ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันดี (ร้อยละ ๖๒.๕๐)
๓. หัวหน้าสถานศึกษาและอาจารย์มีการวางโครงการปฏิบัติงานในรอบปีดี

(ร้อยละ ๖๒.๕๐)

๔. หัวหน้าสถานศึกษาและอาจารย์ได้ปฏิบัติงานตามโครงการที่ได้ออกไว้

(ร้อยละ ๖๒.๕๐)

๕. อาจารย์ส่วนมากใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับวิชาต่างๆ (ร้อยละ ๕๐.๐๐)

๖. อาจารย์มีความตั้งใจในการทำงานดี (ร้อยละ ๔๐.๐๐)

จากตารางนี้มีข้อน่าสังเกตว่า อาจารย์ที่มีความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติราชการดีมีเพียง ๒ แห่งเท่านั้นจากจำนวนอาจารย์ของวิทยาลัย ๔ แห่ง ซึ่งยังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก เพราะอาจารย์ควรจะมีความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติราชการดีมากที่สุดจึงจะปฏิบัติได้ถูกต้อง ข้อที่น่าพอใจก็คือ อาจารย์ส่วนใหญ่มีความสามัคคีกันเป็นอย่างดี โดยสรุปแล้ว หัวหน้าสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ในระดับดีพอใช้

ตอนที่ ๒.

๒.๑ รายละเอียดเกี่ยวกับคณาจารย์

ตาราง ๒๐. แสดงอายุของอาจารย์จำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
๒๐ - ๒๕ ปี	๒๗	๒๓.๒๔	๒๐	๕.๕๐
๒๖ - ๓๐ ปี	๑๕	๑๖.๓๔	๒๗	๓๓.๑๗
๓๑ - ๓๕ ปี	๒๑	๑๘.๖๐	๔๖	๒๒.๗๗
๓๖ - ๔๐ ปี	๒๕	๒๕.๐๐	๔๖	๒๒.๗๗
๔๐ ปีขึ้นไป	๒๐	๑๗.๘๑	๒๓	๑๑.๓๔
รวม	๑๑๖	๑๐๐.๐๐	๒๗๖	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๐. แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ชายที่มีอายุอยู่ระหว่าง ๓๖ - ๔๐ ปี
มีมากที่สุด รองลงมาคือ ๒๐ - ๒๕ ปี ที่น้อยที่สุดคือ ๒๖ - ๓๐ ปี
อาจารย์หญิงที่มีอายุอยู่ระหว่าง ๒๖ - ๓๐ ปีมีมากที่สุด รองลงมาคือ
๒๐ - ๒๕ ปี

ตาราง ๒๑. แสดงสถานภาพการสมรสของอาจารย์จำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
โสด	๔๑	๓๕.๓๔	๘๗	๔๓.๐๗
สมรส	๖๔	๕๔.๕๘	๑๑๐	๕๔.๔๖
หย่า	๔	๓.๔๕	๒	๑.๔๐
หม้าย	๒	๑.๗๓	๔	๑.๙๘

จากตาราง ๒๑. แสดงว่า ทั้งอาจารย์ชายและอาจารย์หญิงที่สมรสแล้วมีมากที่สุด รองลงมาคืออาจารย์ที่เป็นโสด อาจารย์ชายที่เป็นโสดมีร้อยละ ๓๕.๓๔ อาจารย์หญิงที่เป็นโสดมีร้อยละ ๔๓.๐๓

ตาราง ๒๒. แสดงวุฒิของอาจารย์จำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
วุฒิทางวิชาการ	๓	๖.๐๓	๑๓	๔.๔๖
วุฒิทางการศึกษา	๘๖	๙๔.๓๑	๑๒๒	๖๐.๓๔
มีทั้งวุฒิทางวิชาการและวุฒิทางการศึกษา	๑๓	๑๔.๖๖	๖๓	๓๑.๑๖

จากตาราง ๒๒. นี้แสดงว่า ทั้งอาจารย์ชายและอาจารย์หญิงส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาเพียงอย่างเดียว มีอาจารย์ชายร้อยละ ๙๔.๓๑ อาจารย์หญิงร้อยละ ๖๐.๓๔ รองลงมาคือทั้งอาจารย์ชายและอาจารย์หญิงมีทั้งวุฒิทางวิชาการและมีวุฒิทางการศึกษา มีอาจารย์ชายร้อยละ ๑๔.๖๐ อาจารย์หญิงร้อยละ ๓๑.๑๖ นับได้ว่าเป็นจำนวนมีไม่น้อยซึ่งเป็นที่น่าพอใจ เพราะอาจารย์ที่มีทั้งวุฒิทางวิชาการและวุฒิทางการศึกษาน่าจะมีความรู้ความสามารถทางด้านการสอนมากกว่าอาจารย์ที่มีเพียงวุฒิเดียว

ตาราง ๒๓. แสดงเงินเคื่อนประจำที่อาจารย์ได้รับจำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๑๖๕๐ บาท	๖	๕.๑๗	๙	๔.๔๖
๑๖๕๐ - ๑๙๐๐ บาท	๔๗	๔๐.๕๒	๙๒	๓๕.๖๔
๑๘๐๐ - ๒๔๐๐ บาท	๕๒	๔๔.๔๓	๙๒	๓๕.๖๔
๓๐๐๐ - ๔๕๐๐ บาท	๙	๗.๗๖	๓๔	๑๔.๓๑
๔๖๐๐ - ๖๐๐๐ บาท	๒	๑.๗๒	๓	๑.๔๔
มากกว่า ๖๐๐๐ บาทขึ้นไป	—	—	๗	๓.๔๗

จากตาราง ๒๓. แสดงว่า อาจารย์ชายที่มีเงินเคื่อนประจำอยู่ในระหว่าง ๑๘๐๐ - ๒๔๐๐ บาทมากที่สุด รองลงมาคือ ๑๖๕๐ - ๑๙๐๐ บาท อาจารย์หญิงที่มีเงินเคื่อนประจำอยู่ในระหว่าง ๑๖๕๐ - ๑๙๐๐ บาท และ ๑๘๐๐ - ๒๔๐๐ บาทมากที่สุดเป็นจำนวนเท่าๆกัน รองลงมาคือ ๓๐๐๐ - ๔๕๐๐ บาท จากตารางนี้แสดงว่าเงินเคื่อนประจำของอาจารย์หญิงส่วนใหญ่ สูงกว่าเงินเคื่อนประจำของอาจารย์ชาย

ตาราง ๒๔. แสดงรายได้พิเศษของอาจารย์ต่อ ๑ เดือน จำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท	๑๖	๑๕.๐๘	๒๒	๑๓.๑๐
๕๐๐ - ๑๐๐๐ บาท	๕๔	๕๐.๕๘	๔๔	๕๘.๕๖
๑๑๐๐ - ๑๕๐๐ บาท	๑๘	๑๗.๕๒	๒๘	๑๖.๖๔
๑๕๐๐ - ๒๐๐๐ บาท	๑๘	๑๓.๒๑	๑๖	๙.๕๒
มากกว่า ๒๐๐๐ บาทขึ้นไป	๓	๕.๖๖	๓	๑.๗๗

จากตาราง ๒๔. แสดงว่า ทั้งอาจารย์ชายและอาจารย์หญิงมีรายได้พิเศษต่อ ๑ เดือนอยู่ในระหว่าง ๕๐๐ - ๑๐๐๐ บาทมากที่สุด รองลงมาคือ ๑๑๐๐ - ๑๕๐๐ บาท ที่น้อยที่สุดคือมีรายได้พิเศษมากกว่า ๒๐๐๐ บาทขึ้นไป

ตาราง ๒๕. แสดงจำนวนอายุราชการของอาจารย์จำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
น้อยกว่า ๑ ปี	๑๔	๑๖.๐๗	๒๖	๑๖.๘๖
๑ - ๕ ปี	๑๗	๑๙.๖๖	๔๖	๒๖.๗๗
๖ - ๑๐ ปี	๔	๗.๗๖	๒๔	๑๓.๘๖
๑๑ - ๑๕ ปี	๕๔	๕๖.๕๕	๓๐	๓๔.๖๕
๑๖ - ๒๐ ปี	๘	๖.๕๐	๑๖	๗.๕๐
มากกว่า ๒๐ ปีขึ้นไป	๑๔	๑๖.๐๗	๑๖	๗.๕๐

จากตาราง ๒๕. แสดงว่า ทั้งอาจารย์ชายและอาจารย์หญิงที่มีอายุราชการอยู่ในระหว่าง ๑๑ - ๑๕ ปีมีมากที่สุด รองลงมาคือ ๑ - ๕ ปี

ตาราง ๒๖. แสดงความถนัดของอาชีพจำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
ตั้งใจทำงานอาชีพนี้เพียงชั่วคราว	๖	๕.๑๗	๑๑	๕.๘๘
ตั้งใจทำงานอาชีพนี้ตลอดไป	๑๐๔	๘๔.๖๖	๑๘๖	๘๐.๑๐
ยังไม่แน่ใจ	๖	๕.๑๗	๔	๔.๘๘

จากตารางนี้แสดงว่า ทั้งอาจารย์ชายและอาจารย์หญิงส่วนใหญ่ตั้งใจทำงานอาชีพนี้ตลอดไป มีอาจารย์ชาย ๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๖๖ อาจารย์หญิง ๑๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๑๐ มีอาจารย์เป็นส่วนน้อยมากที่คิดทำงานอาชีพนี้เพียงชั่วคราว ซึ่งเป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง

๒.๒ รายละเอียดเกี่ยวกับการทำงานของอาจารย์ในวิทยาลัย

ตาราง ๒๓. แสดงจำนวนชั่วโมงทำงานของอาจารย์ในหนึ่งสัปดาห์

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
จำนวนชั่วโมงสอนภาคกลางวัน		
๓ - ๕ ชั่วโมง	๒๓	๑๕.๘๑
๕ - ๑๒ ชั่วโมง	๑๒๑	๓๘.๐๔
๑๒ - ๑๕ ชั่วโมง	๑๐๑	๓๑.๙๖
๑๕ - ๑๘ ชั่วโมง	๓๐	๙.๕๓
มากกว่า ๑๘ ชั่วโมง	๓	๐.๕๓
จำนวนชั่วโมงสอนภาคกลางคืน		
๓ - ๕ ชั่วโมง	๑๖๐	๕๐.๓๑
๕ - ๑๒ ชั่วโมง	๕๕	๑๗.๓๐
๑๒ - ๑๕ ชั่วโมง	๑๒	๓.๗๗
มากกว่า ๑๕ ชั่วโมง	๔๗	๑๔.๙๔
ไม่ได้สอน	๔๔	๑๓.๔๔
จำนวนชั่วโมงที่ทำงานพิเศษ		
๓ - ๕ ชั่วโมง	๙๕	๒๘.๘๔
๕ - ๑๐ ชั่วโมง	๖๖	๒๐.๙๔
๑๐ - ๑๕ ชั่วโมง	๓๘	๑๑.๕๔
มากกว่า ๑๕ ชั่วโมง	๖๕	๒๐.๔๔
ไม่ได้ทำเลย	๙๐	๒๖.๐๑

จากตาราง ๒๗. แสดงว่า จำนวนชั่วโมงสอนภาคกลางวันของอาจารย์
อยู่ในระหว่าง ๕ – ๑๒ ชั่วโมงมีมากที่สุด (ร้อยละ ๓๔.๐๕) รองลงมาคือ
๑๒ – ๑๕ ชั่วโมง และที่สอน ๑๕ – ๑๘ ชั่วโมงก็มีเป็นจำนวนมีน้อย คือมีถึง
ร้อยละ ๘.๔๓

จำนวนชั่วโมงสอนในภาคกลางคืนของอาจารย์ส่วนมากอยู่ในระหว่าง ๓ – ๕
ชั่วโมง ซึ่งนับว่าเหมาะสมแล้ว เพราะถ้าอาจารย์มีชั่วโมงสอนมากเกินไป ๕ ชั่วโมง
ก็อาจทำงานได้ไม่เพียงพอ รองลงมาคือ ๕ – ๑๒ ชั่วโมง ซึ่งมีเป็นจำนวนถึงร้อยละ
๑๗.๓๐ และที่สอนมากกว่า ๑๕ ชั่วโมงมีถึงร้อยละ ๑๔.๗๘ วิทยาลัยควรจะเปลี่ยน
ให้อาจารย์ผู้นั้นที่มีชั่วโมงสอนน้อยช่วยรับภาระจากอาจารย์ผู้ที่มีชั่วโมงสอนมากเกินไป ๕
ชั่วโมง เพื่อให้คุณภาพในการสอนของอาจารย์ดีขึ้น

จำนวนชั่วโมงทำงานพิเศษของอาจารย์อยู่ในระหว่าง ๓ – ๕ ชั่วโมงมีมาก
ที่สุด รองลงมาคืออาจารย์ที่ไม่ได้ทำงานพิเศษเลย อาจารย์ที่ทำงานพิเศษมากกว่า
๑๕ ชั่วโมงมีเป็นจำนวนมีน้อย คือมีถึงร้อยละ ๒๐.๔๔ ซึ่งถ้าหากอาจารย์มีจำนวน
ชั่วโมงสอนใกล้เคียงกันแล้วอาจทำให้การสอนไม่ได้ผลดีเท่าที่ควรจะเป็น วิทยาลัย
จึงควรพิจารณาลดจำนวนชั่วโมงสอนหรือจำนวนชั่วโมงทำงานพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่ง
ให้ได้สัดส่วนที่พอเหมาะเพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพ

ตาราง ๒๔. แสดงจำนวนนักเรียนฝึกหัดครูในแต่ละห้องเรียนโดยเฉลี่ย

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
น้อยกว่า ๒๐ คน	๓	๐.๘๔
๒๐ - ๓๕ คน	๒๓	๘.๘๔
๓๕ - ๕๐ คน	๒๓๓	๘๘.๕๓
๕๐ - ๖๐ คน	๔๖	๑๘.๘๓
มากกว่า ๖๐ คนขึ้นไป	๕	๑.๕๓

จากตาราง ๒๔. แสดงว่า จำนวนนักเรียนฝึกหัดครูในแต่ละห้องโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่ คือ ๓๕ - ๕๐ คน มีร้อยละ ๘๘.๕๓ รองลงมาคือ ๕๐ - ๖๐ คน มีร้อยละ ๑๘.๘๓ จะสังเกตได้ว่าจำนวนนักเรียนฝึกหัดครูในแต่ละห้องมีเกิน ๓๕ คนเป็นจำนวนมีใช้น้อย วิทยาลัยควรแบ่งกลุ่มนักเรียนฝึกหัดครูในแต่ละห้องมีให้เกิน ๓๕ คน

ตาราง ๒๕. แสดงความคิดเห็นและความต้องการของอาจารย์ในด้านการทำงาน และการลาศึกษาต่อ

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ครู อาจารย์ทำงานพิเศษ เช่น งานแนะแนว ดูแลหอพัก ทั่วความรู้สึกร		
พอใจ	๑๘๘	๖๒.๕๘
ไม่พอใจ	๘๒	๑๓.๒๑
เฉยๆ	๓๓	๒๔.๒๑

ตาราง ๒๙. (ต่อ)

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ครู อาจารย์ ได้สอนวิชาที่ตรงกับความรู้ความสามารถ		
ทุกวิชา	๑๕๔	๖๒.๔๘
บางวิชา	๑๐๖	๓๖.๔๘
ไม่ตรงเลยสักวิชาเดียว	๓	๐.๙๔
ความต้องการที่จะเปลี่ยนวิชาที่สอน		
ต้องการ เปลี่ยนทุกวิชา	๖	๑.๘๔
ต้องการ เปลี่ยนบางวิชา	๑๒๓	๓๘.๖๔
ไม่ต้องการ เปลี่ยนเลย	๑๘๔	๕๙.๕๓
ความต้องการ เกี่ยวกับระดับชั้นที่สอน		
พอใจในระดับชั้นที่สอน	๒๖๒	๘๒.๓๔
ต้องการสอนระดับชั้นที่ต่ำกว่าเดิม	๓	๐.๙๔
ต้องการสอนระดับชั้นที่สูงกว่าเดิม	๕๓	๑๖.๖๔
ประสบการณ์ในด้านการปฏิบัติงานทางการศึกษา		
ไม่เคยเลย	๒๑๑	๖๖.๓๕
เคยปฏิบัติงานในประเทศ	๕๑	๑๖.๐๔
เคยปฏิบัติงานในต่างประเทศ	๓๖	๑๑.๓๒
เคยปฏิบัติงานทั้งในและต่างประเทศ	๒๐	๖.๒๙

ตาราง ๒๔. (ต่อ)

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
โอกาสที่ได้เข้าร่วมประชุมอบรมสัมมนาเกี่ยวกับความรู้ ด้านวิชาการ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓		
ไม่มีเลย	๒๑๑	๖๖.๓๘
๑ - ๕ ครั้ง	๑๐๔	๓๒.๗๐
๘ - ๑๐ ครั้ง	๓	๐.๙๔
๑๐ - ๑๕ ครั้ง	—	—
มากกว่า ๑๕ ครั้งขึ้นไป	—	—
แหล่งที่อาจารย์ต้องการศึกษาต่อ		
ในประเทศ	๑๓๕	๔๒.๔๕
ในต่างประเทศ	๑๔๓	๔๗.๕๕

จากตาราง ๒๔. แสดงว่า ครู อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๖.๔๕) ทำงานพิเศษด้วยความรู้สึกพอใจ ส่วนใหญ่ได้สอนวิชาที่ตรงกับความรู้ความสามารถทุกวิชา รองลงมาคือสอนตรงกับความรู้ความสามารถเป็นบางวิชา (ร้อยละ ๓๒.๔๕) แสดงว่าผู้บังคับบัญชาจัดให้อาจารย์สอนวิชาต่างๆยังไม่เหมาะสมนัก

อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๕๔.๕๓) ไม่ต้องการ เปลี่ยนวิชาที่สอน รองลงมาคือต้องการ เปลี่ยนวิชาที่สอนเป็นบางวิชา

อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๔๒.๓๕) พอใจในระดับชั้นที่สอน รองลงมาคือต้องการสอนในระดับชั้นที่สูงกว่าเดิม

อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๖.๓๕) ไม่เคยมีประสบการณ์ในด้านการปฏิบัติงานทางการศึกษา รองลงมาคือเคยปฏิบัติงานในประเทศ (ร้อยละ ๑๖.๐๘) ส่วนการปฏิบัติงานในต่างประเทศมีน้อยที่สุด

อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสได้เข้าร่วมประชุมอบรมสัมมนาเกี่ยวกับความรู้
ด้านวิชาการในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ รองลงมาคือ ได้มีโอกาสประชุมอบรมสัมมนา
ประมาณ ๑ - ๕ ครั้ง

อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๕๗.๕๕) ต้องการศึกษาต่อในต่างประเทศ
จากตารางนี้แสดงว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ทำงานด้วยความรู้สึกพอใจทั้งในวิชา
และระดับชั้นที่สอน แต่มีข้อน่าสังเกตว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่เคยดูงานทางการศึกษา
ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่ทางวิทยาลัยควรจะสนับสนุน วิทยาลัยอาจจะจัดให้อาจารย์
ได้มีโอกาสไปดูการเรียนการสอนหรือการบริหารงานในโรงเรียนระดับต่างๆในชนบท
หรือต่างจังหวัด เพื่อจะได้นำประสบการณ์นั้นมาใช้เป็นประโยชน์ในการเตรียม
นักเรียนฝึกหัดครูให้ออกไปสอนในโรงเรียนระดับต่างๆได้อย่างเหมาะสม

โอกาสของอาจารย์ส่วนใหญ่ในการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับ
ความรู้ด้านวิชาการในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ นี้ก็มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น คือที่ได้ร่วมประชุม
อบรม สัมมนา ๑ - ๕ ครั้งมีเพียงร้อยละ ๓๖.๗๐, ๕ - ๑๐ ครั้งมีร้อยละ ๐.๕๔
ส่วนอาจารย์ที่ไม่มีโอกาสเข้าร่วมอบรม สัมมนาเกี่ยวกับความรู้ด้านวิชาการมีถึงร้อยละ

ตาราง ๓๐. แสดงการประมาณค่าการปฏิบัติถึงวิชาของอาจารย์ในด้านการสอน

รายการ	มาก ที่สุด	ร้อยละ มาก	ร้อยละ มาก	ร้อยละ มาก	ปาน กลาง	ร้อยละ ปานกลาง	ร้อยละ ปานกลาง	น้อย ที่สุด	ร้อยละ น้อยที่สุด
งานนอกเหนือการสอนที่ได้รับมอบหมาย เปรียบเทียบกับความรู้									
ความสามารถของอาจารย์	๔๖	๑๓.๖๑	๔๖	๓๐.๑๙	๑๕๗	๑๕.๓๗	๔๖.๖๖	๕	๑.๕๗
อาจารย์มีความรู้ของแท้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	๓๗	๑๐.๖๙	๑๖๑	๕๐.๖๓	๑๑๔	๓๗.๑๑	๐.๙๔	๖	๐.๖๓
การสอนทุกครั้งมีการเตรียมการสอน	๔๕	๑๔.๑๕	๑๕๕	๔๕.๖๐	๑๖๐	๓๗.๗๔	๑.๔๔	๖	๐.๖๓
มีการใช้หนังสือแบบเรียนประกอบการสอน	๓๗	๑๑.๖๔	๑๓๗	๔๓.๐๔	๑๑๕	๓๖.๑๖	๔.๕๕	๖	๐.๖๓
มีการใช้หนังสือแบบเรียนประกอบการสอน	๓๐	๘.๕๓	๑๕๕	๔๖.๕๖	๑๑๔	๓๗.๑๑	๕.๖๖	๓	๐.๙๔
มีการใช้หนังสือหลักสูตรประกอบการสอน	๓๘	๑๑.๙๕	๑๕๕	๔๖.๕๔	๑๐๔	๓๕.๔๕	๕.๖๖	—	—
มีการทบทวนหาความรู้เพิ่มเติม	๕๐	๑๕.๗๖	๑๗๓	๕๔.๕๐	๖๖	๑๙.๕๐	๑๐.๐๖	๑	๐.๓๑
มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์	๖	๑.๘๕	๓๔	๑๐.๖๙	๑๗๗	๕๕.๖๖	๒๗.๐๕	๑๕	๔.๗๖
การได้รับความสนใจในการใช้เครื่องมือสื่อทัศนูปกรณ์									
ประกอบการสอน	๑๐	๓.๑๕	๕๐	๑๕.๗๖	๑๓๕	๔๐.๕๕	๓๖.๐๕	๒๑	๖.๖๐
มีการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน	๓	๐.๙๔	๓๓	๑๐.๓๔	๑๔๓	๔๔.๕๗	๓๔.๕๕	๒๕	๘.๑๖
มีการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่เรียนช้าและมีปัญหาการเรียน	๕	๒.๔๓	๔๗	๓๐.๕๐	๑๕๕	๔๕.๕๓	๑๕.๕๑	๕	๒.๔๓
การได้รับประโยชน์จากการประชุมอบรมและสัมมนาในการนำ									
มาปรับปรุงการสอน	๒๕	๖.๓๓	๖๕	๒๐.๗๕	๑๖	๑๑.๖๑	๒.๕๐	๖	๑.๘๖
มีความต้องการศึกษา	๑๖๓	๕๑.๖๖	๑๐๐	๓๑.๕๔	๔๐	๑๒.๕๕	๑.๖๖	๑๑	๓.๕๖

จากตาราง ๓๐. แสดงว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง สำหรับข้อต่อไปนี้

๑. อาจารย์มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ (ร้อยละ ๔๔.๖๖)
๒. งานนอกเหนือการสอนที่ได้รับมอบหมายเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ของอาจารย์ (ร้อยละ ๔๔.๓๓)
๓. การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนฝึกหัดครูที่เรียนช้าและมีปัญหาด้านการ เรียน (ร้อยละ ๔๔.๔๓)
๔. การใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน (ร้อยละ ๔๔.๔๓)
๕. การได้รับความสะดวกในการใช้เครื่องมือสื่อทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน (ร้อยละ ๔๖.๔๔)

อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากสำหรับข้อต่อไปนี้

๑. การได้รับประโยชน์จากการประชุม อบรม สัมมนา ในการนำมาปรับปรุง การสอน (ร้อยละ ๖๐.๗๕)
๒. การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม (ร้อยละ ๕๔.๔๐)
๓. อาจารย์มีความรู้ถ่องแท้ในเนื้อหาวิชาที่สอน (ร้อยละ ๕๐.๖๓)
๔. การใช้หนังสืออุเทศประกอบการสอน (ร้อยละ ๔๖.๔๖)
๕. การใช้หนังสือหลักสูตรประกอบการสอน (ร้อยละ ๔๖.๕๔)
๖. การสอนทุกครั้งที่มีการเตรียมการสอน (ร้อยละ ๔๔.๖๐)
๗. การใช้หนังสือแบบเรียนประกอบการสอน (ร้อยละ ๔๓.๐๔)

อาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับมากที่สุด แสดงว่าอาจารย์ ส่วนมากเห็นความสำคัญของการศึกษาต่อ และต้องการที่จะศึกษาต่อ

มีข้อน่าสังเกตว่า อาจารย์ที่มีความรู้ถ่องแท้ในเนื้อหาวิชาที่สอนในระดับปานกลาง มีจำนวนมีจำนวนน้อย ก่อมีถึงร้อยละ ๓๓.๑๑ ซึ่งเป็นขอบกพร่องของอาจารย์ที่ไม่ควร จะให้ยังเกิดขึ้น เพราะถ้าอาจารย์ไม่มีความรู้ถ่องแท้ในเนื้อหาวิชาที่สอนก็พอแล้ว ก็จะทำให้เกิดปัญหาในการสอนได้

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๕๕.๖๖) มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อดัดแปลงในระดับปานกลาง วิทยาลัยควรจัดอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการใช้สื่อดัดแปลงให้แก่อาจารย์ให้มากขึ้น เพื่อให้อาจารย์มีความรู้ และสามารถใช้สื่อดัดแปลงได้อย่างถูกต้อง

ตาราง ๓๑. แสดงความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการจัดบริการหนังสือประเภทต่างๆของห้องสมุด และการจัดเครื่องมือประเภทสื่อดัดแปลงวัสดุประกอบการสอน

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ในด้านการให้บริการหนังสือประเภทวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษของห้องสมุดเพียงพอ	๑๐๖	๓๓.๓๓
ในด้านการให้บริการหนังสือประเภทสารคดีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษของห้องสมุดเพียงพอ	๑๐๘	๓๓.๕๖
ในด้านการให้บริการหนังสือประเภทนิตยสารและวารสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษของห้องสมุดเพียงพอ	๑๓๐	๔๐.๘๘
ในด้านการให้บริการหนังสือประเภทนวนิยายและบันเทิงคดีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษของห้องสมุดเพียงพอ	๑๔๘	๔๖.๕๕
ในด้านการให้บริการ เครื่องมือประเภทสื่อดัดแปลงวัสดุสำหรับประกอบการสอนของวิทยาลัย	๕๕	๒๕.๘๓

จากตาราง ๓๑. แสดงว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการจัดบริการหนังสือทุกประเภททั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษของห้องสมุด และการจัดบริการเครื่องมือประเภทสื่อดัดแปลงวัสดุสำหรับประกอบการสอนยังไม่เพียงพอ ซึ่งนับว่าเป็นข้อหนึ่ง ที่ควร จะปรับปรุงของการจัดบริการของห้องสมุดในแต่ละวิทยาลัย

แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า มีหนังสือประเภทนวนิยายและบันเทิงคดีมีมากกว่าหนังสือประเภทอื่นๆ
คือคำตอบที่บอกว่า ในด้านการให้บริการหนังสือประเภทนวนิยายและบันเทิงคดีทั้งภาษาไทย
และภาษาอังกฤษเพียงพอ มีร้อยละ ๔๖.๘๔

๒.๓ รายละเอียดเกี่ยวกับสวัสดิการและขวัญของอาจารย์

ตาราง ๓๒. แสดงสภาพความเป็นอยู่ของอาจารย์

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
มีที่พักอยู่ในวิทยาลัย	๑๒๒	๓๘.๓๖
ลักษณะที่พักของอาจารย์ที่พักในวิทยาลัย		
บ้านครอบครัว	๕๑	๒๗.๑๑
บ้านพักอาจารย์ใต้ถุน	๒๔	๑๔.๗๔
หอพักชายหรือหอพักหญิง	๔๗	๔๐.๖๖
ลักษณะที่พักของอาจารย์ที่พักอยู่นอกวิทยาลัย		
บ้านพักของตนเอง	๑๐๓	๒๒.๐๔
พักอยู่กับครอบครัวอื่นโดยไม่เสียค่าเช่า	๒๕	๑๔.๐๖
บ้านพักหรือหอพักซึ่งต้องเสียค่าเช่าเองทั้งหมด	๓๐	๑๔.๐๑
บ้านเช่าหรือหอพักซึ่งเบิกค่าเช่าจากการได้ทั้งหมด	๓	๑.๔๑
บ้านเช่าหรือหอพักซึ่งเบิกค่าเช่าจากการได้บางส่วน	๔	๒.๐๒
ความรู้สึกที่มีต่อที่พัก		
พอใจ	๒๐๓	๒๓.๘๔
ไม่พอใจ	๑๔	๕.๕๗
อีกัดแต่จำเป็นต้องอยู่	๔๘	๑๔.๐๔
เฉยๆ	๔๘	๑๔.๐๔

ตาราง ๓๒. (ต่อ)

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
การเดินทางไปกลับของอาจารย์ที่พักนอกวิทยาลัย		
โดยพาหนะส่วนตัว	๗๔	๔๔.๘๘
โดยรถรับส่งของวิทยาลัย	๒๔	๑๔.๘๖
โดยพาหนะอื่นๆ เช่น รถประจำทาง	๖๐	๓๖.๑๘
โดยรถรับส่งของวิทยาลัยและต่อด้วยรถประจำทาง	๘	๔.๘๒
อาจารย์ที่รับประทานอาหารของวิทยาลัย	๑๖๖	๘๒.๕๐
อาจารย์รับประทานอาหารของวิทยาลัยในลักษณะ		
รับประทานทั้ง ๓ มื้อโดยเสียค่าอาหาร	๒๑	๑๒.๖๕
รับประทานทั้ง ๓ มื้อโดยไม่เสียค่าอาหาร	๔๑	๒๔.๓๐
รับประทานเฉพาะมื้อกลางวันโดยเสียค่าอาหาร	๑๐๐	๖๐.๒๔
รับประทานเฉพาะมื้อกลางวันโดยไม่เสียค่าอาหาร	๔	๒.๔๑
อาจารย์มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของอาจารย์ทั้งกีฬาในร่มและกีฬากลางแจ้ง		
ทุกวัน	๑๓	๔.๐๔
สัปดาห์ละครั้ง	๒๓	๘.๔๕
เดือนละครั้ง	๕๓	๑๖.๖๓
ไม่เคยร่วมกิจกรรม	๒๒๕	๗๐.๘๘
โรคที่อาจารย์ป่วยบ่อยที่สุดในปี พ.ศ. ๒๕๑๓		
ไข้หวัดและ/หรือหลอดลมอักเสบ	๒๑๐	๖๖.๐๔
โรคประจำตัว	๓๒	๑๐.๐๖
อุบัติเหตุ	๓	๐.๙๔
อื่นๆ	๑๓	๔.๐๔
ไม่ป่วย	๖๐	๑๘.๘๓

ตาราง ๓๒. (ต่อ)

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
การปฏิบัติตนของอาจารย์เมื่อเจ็บป่วย		
ซื้อยารับประทานเอง	๕๗	๓๐.๕๐
ปรึกษาแพทย์หรือพยาบาลของวิทยาลัย	๓๕	๑๒.๒๖
ปรึกษาแพทย์ตามคลินิก	๑๖๘	๕๒.๘๓
อื่นๆ	๑๔	๔.๔๐
การลาป่วยของอาจารย์ในปีการศึกษา ๒๕๑๓		
ไม่เคยลาเลย	๑๑๘	๓๗.๑๑
ลำน้อยกว่า ๑ สัปดาห์	๑๕๗	๔๙.๓๗
ลาประมาณ ๗ - ๑๕ วัน	๓๒	๑๐.๐๖
ลาประมาณ ๑๕ - ๓๐ วัน	๔	๒.๕๒
ลามากกว่า ๓๐ วัน	๓	๐.๙๕
อาจารย์ที่ต่อการย้ายสถานที่สอน	๖๗	๒๑.๐๗
เหตุผลสำคัญที่อาจารย์ต่อการย้ายที่สอน		
สวัสดิการไม่ดี	๗	๑๐.๔๕
ย้ายเพื่อกลับภูมิลำเนา	๑๕	๒๒.๓๙
ทัศนคติไม่ตรงกับผู้บริหาร	๑๒	๑๗.๙๑
งานหนักเกินไป	๓	๔.๔๔
เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและหน้าที่การงาน	๓๐	๔๔.๗๘

จากตาราง ๓๒. แสดงว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๑.๖๔) มีที่พักอยู่ใกล้ วิทยาลัย และส่วนมากอยู่บ้านครอบครัว รองลงมาคือหอพักชายหรือหอพักหญิง

อาจารย์ที่พักอยู่นอกวิทยาลัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๒.๐๕) อยู่บ้านพักของตนเอง รองลงมาคือบ้านพักหรือหอพักซึ่งต้องเสียค่าเช่าเองทั้งหมด ที่น้อยที่สุดคืออยู่บ้านเช่า หรือหอพักซึ่ง เบิกค่าเช่าจากทางการใดทั้งหมด

อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๓.๔๔) มีความรู้สึกพอใจต่อที่พัก รองลงมาคือ ดิฉันแค่จำเป็นต้องอยู่ ที่น้อยที่สุดคือไม่พอใจต่อที่พัก แสดงว่าส่วนใหญ่แล้วอาจารย์ มีความรู้สึกพอใจต่อที่พักของตน

อาจารย์ที่พักอยู่นอกวิทยาลัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๔๔.๕๔) เดินทางโดยพาหนะส่วนตัว รองลงมาคือเดินทางโดยพาหนะอื่นๆ เช่น รถประจำทาง ที่น้อยที่สุดคือ เดินทางโดยรถ รับส่งของวิทยาลัยและต่อด้วยรถประจำทาง แสดงว่าสวัสดิการทางด้านบริการรถรับส่ง ให้แก่อาจารย์ยังไม่เพียงพอ

อาจารย์ที่รับประทานอาหารของวิทยาลัยมีเกินครึ่งของจำนวนอาจารย์ทั้งหมด อาจารย์ส่วนใหญ่รับประทานอาหารเฉพาะมื้อกลางวันโดยไม่เสียค่าอาหาร รองลงมาคือ รับประทานอาหารทั้ง ๓ มื้อโดยไม่เสียค่าอาหาร

อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๙๐.๙๕) ไม่เคยร่วมกิจกรรมต่างๆของอาจารย์ ทั้งกีฬาในร่มและกีฬากลางแจ้ง อาจเป็นเพราะไม่มีเวลาหรือไม่สนใจที่จะร่วมในกิจกรรม รองลงมาคืออาจารย์ที่ร่วมกิจกรรมต่างๆเดือนละครั้ง

อาจารย์ส่วนใหญ่ป่วย เป็นโรคไขข้อและ/หรือหลอดเลือดอักเสบบ่อยที่สุดในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ รองลงมาคืออาจารย์ที่ไม่ป่วยเลย ที่น้อยที่สุดคืออุบัติเหตุ

การปฏิบัติตนของอาจารย์เมื่อเจ็บป่วยส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๔๖.๔๓) ปรึกษาแพทย์ ตามคลินิก รองลงมาคือซื้อยารับประทานเอง

การลาป่วยของอาจารย์ในปีการศึกษา ๒๕๑๓ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๔๕.๓๗) ลาน้อยกว่า ๑ สัปดาห์ รองลงมาคือไม่เคยลาเลย ที่น้อยที่สุดคือลามากกว่า ๓๐ วัน แสดงว่าสุขภาพของอาจารย์ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี

อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๕.๕๓) ไม่ต้องการย้ายสถานที่สอน มีอาจารย์
ส่วนน้อยที่ต้องการย้ายสถานที่สอน เหตุผลสำคัญที่อาจารย์ต้องการย้ายที่สอนส่วนใหญ่
(ร้อยละ ๔๔.๓๘) เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและหน้าที่การงาน รองลงมา
คือเพื่อกลับภูมิลำเนา ที่น้อยที่สุดคือเหตุผลที่ว่างงานหนักเกินกำลัง

จากการร่างนี้พอจะสรุปได้ว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการที่ทางวิทยาลัย
จัดให้อยู่ในระดับปานกลาง มีข้อสังเกตว่า การปฏิบัติตนของอาจารย์เมื่อเจ็บป่วย
ส่วนใหญ่ปรึกษาแพทย์ตามคลินิกมีร้อยละ ๗๖.๔๓ รองลงมาคือซื้อยารับประทานเอง
มีถึงร้อยละ ๓๐.๕๐ แสดงว่าวิทยาลัยยังจะต้องปรับปรุงในการจัดบริการด้านการรักษา
พยาบาลให้ดีกว่านี้

ตาราง ๓๓. แสดงการจัดสวัสดิการและการบำรุงขวัญที่วิทยาลัยจัดให้แก่อาจารย์

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
บริการเกี่ยวกับน้ำดื่มและน้ำใช้ของวิทยาลัยอยู่ในลักษณะ		
ปลอดภัยและเพียงพอ	๔๖	๒๓.๐๔
ปลอดภัยแต่ไม่เพียงพอ	๔๔	๒๒.๔๖
ไม่ปลอดภัยและไม่เพียงพอ	๑๐๖	๓๓.๓๓
ไม่ปลอดภัยแต่เพียงพอ	๔๒	๑๓.๒๑
การจัดบริการไฟฟ้าของวิทยาลัยใช้ได้อย่างสะดวก	๒๔๔	๗๕.๔๗
วิทยาลัยจัดให้มีสโมสรหรือห้องพักผ่อนสำหรับอาจารย์	๑๐๒	๓๒.๐๔
จำนวนครั้งของครู อาจารย์ที่เข้าสโมสร		
สัปดาห์ละหลายครั้ง	๑๓	๕.๓๕
สัปดาห์ละครั้ง	๔๐	๑๒.๕๔
เดือนละ ๒ ครั้ง	๑๔	๔.๕๐
ไม่เข้าเลย	๒๔๓	๗๗.๖๑

ตาราง ๓๓. (ต่อ)

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
วิทยาลัยจัดให้ทีมงานสำรวจระหว่างอาจารย์		
สัมภาษณ์ครั้ง	—	—
ก่อนละครึ่ง	๕๖	๖.๕๒
ท่อมละครึ่ง	๒๔	๘.๘๑
ปีละครึ่ง	๔๖	๑๔.๔๗
ไม่แน่นอน	๒๒๒	๖๘.๘๑
อาจารย์ที่เห็นความจำเป็นในการจัดบริการกู้ยืมเงินของ		
วิทยาลัย	๒๗๔	๔๖.๔๔
สภามหาวิทยาลัยให้ความสะดวกต่อผู้ใช้	๑๑๔	๓๗.๖๖
การจัดให้มีบริการตรวจและป้องกันสุขภาพ		
ก่อนละครึ่ง	๗	๒.๖๐
ท่อมละครึ่ง	๔๗	๒๗.๓๖
ปีละครึ่ง	๑๑๑	๓๘.๘๖
ไม่เคยได้รับ	๑๑๓	๓๘.๕๓

จากการวาง ๓๓. แสดงว่า บริการเกี่ยวกับน้ำดื่มและน้ำใช้ของวิทยาลัยอยู่ในลักษณะไม่ปลอดภัยและไปเพียงพอมากที่สุดถึงร้อยละ ๓๓.๓๓ รองลงมาคือปลอดภัย และเพียงพอ (ร้อยละ ๒๗.๐๘) ที่น้อยที่สุดคือไม่ปลอดภัยแต่เพียงพอ แสดงว่า บริการเกี่ยวกับน้ำดื่มและน้ำใช้ของวิทยาลัยยังไม่ดีพอ วิทยาลัยควรเอาใจใส่เรื่องนี้ให้มาก

การจัดบริการไฟฟ้าของวิทยาลัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๘.๘๗) ใช้ได้อย่างสะดวก

การจัดสโมสรหรือห้องพักนอนสำหรับอาจารย์ยังมีน้อย ไม่พอเพียงแก่ความต้องการ วิทยาลัยควรจะจัดบริการด้านนี้ให้มากพอ เพราะสโมสรหรือห้องพักนอนมีความสำคัญต่ออาจารย์ไม่น้อย

อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๗.๖๗) ไม่เข้าสโมสรเลย รองลงมาคือเข้าสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ส่วนใหญ่วิทยาลัยจัดให้มีงานสังสรรค์ระหว่างอาจารย์ไม่แน่นอน รองลงมาคือปีละครั้ง ที่น้อยที่สุดคือเดือนละครั้ง

อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๘๖.๘๘) เห็นความจำเป็นในการจัดบริการกู้ยืมเงินของวิทยาลัย และส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสหกรณ์ของวิทยาลัยไม่ได้ให้ความสะดวกต่อผู้กู้

อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการตรวจและป้องกันสุขภาพ รองลงมาคือได้รับการตรวจและป้องกันสุขภาพปีละครั้ง ที่น้อยที่สุดคือได้รับการตรวจและป้องกันสุขภาพเดือนละครั้ง แสดงว่าการจัดสวัสดิการของวิทยาลัยในด้านนี้ยังควรจะได้รับการเอาใจใส่ให้มากกว่านี้

ตาราง ๙๘. แสดงความถี่ของอาจารย์ที่ปรึกษาของบัณฑิตวิทยาลัยและเพื่อนร่วมงาน

รายการ	มากที่สุด	ร้อยละ	มาก	ร้อยละ	ปานกลาง	น้อย	ร้อยละ	ไม่มี	ร้อยละ
ผู้บังคับบัญชาของข้าพเจ้าและส่งเสริมให้กำลังใจแก่อาจารย์	๒๑	๖.๖๐	๕๑	๑๖.๐๔	๑๔๒	๔๓	๑๓.๕๑	๒๑	๖.๖๐
ผู้บังคับบัญชาในทางวิชาการและสมควรยกย่อง	๓๓	๑๐.๓๔	๗๕	๒๔.๔๔	๑๖๖	๓๐	๙.๔๓	๑๐	๓.๑๔
ผู้บังคับบัญชาซึ่งงานโดยทั่วไปถึงความเหมาะสมของอาจารย์	๒๕	๘.๑๒	๘๔	๒๕.๕๖	๑๕๓	๓๓	๑๐.๓๔	๙	๒.๘๓
ผู้บังคับบัญชาใดส่งเสริมให้ข้าพเจ้าได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมและเลื่อนขั้นฐานะ	๕๗	๑๗.๕๒	๘๗	๓๐.๕๐	๑๑๔	๓๖	๑๑.๓๒	๑๔	๔.๓๐
ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้ข้าพเจ้าทำงานอย่างเหมาะสม	๓๔	๑๐.๖๔	๑๔๗	๔๖.๖๓	๑๒๑	๑๓	๔.๐๔	๓	๐.๙๔
การมีกำลังใจในการทำงานของอาจารย์เพื่อนร่วมงานให้ทำงานของและส่งเสริมให้กำลังใจ	๒๗	๘.๔๔	๑๐๕	๓๒.๖๔	๑๕๗	๒๔	๗.๕๕	๑๑	๓.๔๖
คณะกรรมการให้สัตยาบันความมั่งคั่งและประสานกัน	๒๔	๗.๕๕	๑๐๐	๓๑.๔๕	๑๖๓	๒๕	๗.๕๖	๖	๑.๘๕
	๑๕	๔.๕๗	๖๒	๑๙.๕๐	๑๓๕	๑๖	๔.๕๗	๑๖	๔.๕๗

จากตาราง ๓๔. แสดงว่า อาจารย์ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง สำหรับข้อต่อไปนี้มากที่สุด

๑. ผู้บังคับบัญชายกย่องให้เกียรติและส่งเสริมให้กำลังใจแก่อาจารย์ (ร้อยละ ๘๗.๒๓)
๒. ผู้บังคับบัญชาให้ความยุติธรรมและเสมอภาคแก่อาจารย์ (ร้อยละ ๘๒.๒๐)
๓. เพื่อนร่วมงานให้การยกย่องและส่งเสริมให้กำลังใจ (ร้อยละ ๘๑.๒๖)
๔. ผู้บังคับบัญชาสั่งงานโดยคำนึงถึงความเห็นชอบของคณะอาจารย์

(ร้อยละ ๔๔.๑๑)

๕. การมีกำลังใจในการทำงานของอาจารย์ (ร้อยละ ๔๖.๒๓)
๖. คณะอาจารย์ในวิทยาลัยมีความร่วมมือและการประสานงานกัน (ร้อยละ ๔๓.๗๑)
๗. ผู้บังคับบัญชาได้ส่งเสริมให้อาจารย์ได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมและเลื่อนวิทยฐานะ

(ร้อยละ ๓๕.๔๕)

อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าผู้บังคับบัญชามอบหมายให้อาจารย์ทำงานอย่างเหมาะสม ในระดับมาก

จากตารางนี้พอจะสรุปได้ว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชาในระดับปานกลาง และอาจารย์ส่วนใหญ่มีกำลังใจในการทำงาน และได้รับการยกย่องจากเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี

บทที่ ๔

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาสภาพของอาคารสถานที่และกำลังอาจารย์ในแง่การใช้
คังหัวข้อต่อไปนี้

เกี่ยวกับอาคารสถานที่

๑. ที่ตั้งของวิทยาลัย หอพัก บ้านพักอาจารย์
๒. จำนวน ขนาด ลักษณะ สภาพ และสุขลักษณะของอาคาร
๓. การใช้ประโยชน์และการสูญเสียเกี่ยวกับการใช้อาคาร
๔. ปัญหาการใช้อาคาร

เกี่ยวกับกำลังอาจารย์

๑. จำนวน วุฒิ และประสบการณ์ของอาจารย์
๒. การใจและปัญหาการใช้กำลังอาจารย์
๓. สวัสดิการและขวัญของอาจารย์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ หัวหน้าสถานศึกษาและอาจารย์ที่สอน
ในวิทยาลัยครูทุกแห่งในภาคการศึกษา ๑ คือ วิทยาลัยครูจันทรม
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ
วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ วิทยาลัยครูธนบุรี
วิทยาลัยครูนครปฐม

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามหัวหน้าสถานศึกษาจำนวน ๑๓๑ ชุด แบบสอบถาม
อาจารย์ ๗๐ ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การศึกษานี้ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

๑. การแจกแจงความถี่
๒. ค่าเฉลี่ย
๓. การร้อยละ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ที่ตั้งของวิทยาลัย หอพัก บ้านพักอาจารย์ ในภาคการศึกษา ๑
มีสภาพดังนี้ คือ

๑.๑ ลักษณะที่ตั้งของวิทยาลัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๕.๐๐) ยังไม่เหมาะสม
คือตั้งอยู่ในที่ลุ่ม

๑.๒ เนื้อที่โดยเฉลี่ยของวิทยาลัยครู คือ ๕๒.๒๕ ไร่

๑.๓ วิทยาลัยเป็นจำนวนครึ่งหนึ่งมีบริเวณให้นักเรียนฝึกหัดครูได้พักผ่อน

และปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตร

๑.๔ ที่ตั้งของหอพักส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๕.๕๐) อยู่ในที่ไม่เหมาะสม
มีเสียง และ กลิ่น รบกวน

๑.๕ ที่ตั้งของบ้านพักอาจารย์ส่วนใหญ่อยู่ในวิทยาลัย

๒. จำนวน ลักษณะ สภาพ และสุขลักษณะของอาคาร

๒.๑ อาคารเรียนของวิทยาลัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๔.๙๐) เป็นอาคารคอก

- ๒.๒ สภาพของอาคารเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๐.๔๔) ใช้งานได้
- ๒.๓ เนื้อที่ของห้องเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๒.๕๐) ไม่มีความสัมพันธ์กัน
อย่างเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน
- ๒.๔ การจัดอุปกรณ์การสอนในหมวดวิชาต่างๆของวิทยาลัยส่วนใหญ่อยู่ใน
ระดับดี
- ๒.๕ อาคารเรียนทุกหลังของวิทยาลัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๒.๕๐) มีห้องสุขา
ประจำอาคาร และมีเพียงพอกับจำนวนผู้ใช้
- ๒.๖ ลักษณะ สภาพห้องพักส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๐.๑๔) เป็นอาคารพัก
๒ ชั้น และมีบริเวณกว้างขวาง มีห้องน้ำ ห้องสุขา เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้
- ๒.๗ บ้านพักของอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเรือนไม้ ๒ ชั้น

๓. การใช้ประโยชน์และการสูญเสียเปล่าเกี่ยวกับการใช้อาคาร
อาคารเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๐.๕๕) ใช้งานได้ตั้งแต่ก่อน
การใช้ห้องเรียนโดยเฉลี่ยวันละ ๔ - ๘ ชั่วโมง และ ๘ - ๑๒ ชั่วโมงมีมากที่สุด
ห้องที่ใช้วันละ ๔ - ๘ ชั่วโมงมีเป็นส่วนน้อย ได้แก่การใช้ ห้องคณิตศาสตร์
ห้องศิลปศึกษา ห้องดนตรีและนาฏศิลป์ ห้องแนะแนว และอาคารเกษตร

๔. ปัญหาการใช้อาคาร

๔.๑ ปัญหาในการดูแลอาคารสถานที่ของอาจารย์ นักเรียนฝึกหัดครู
และภารโรงส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจขั้นตอนที่ควรจะเป็น

๔.๒ บริเวณวิทยาลัยส่วนใหญ่ยังไม่ได้มีการเอาใจใส่และตกแต่ง
ให้เหมาะสมใช้งานได้

๔.๓ ความต้องการอาคาร ที่ต้องการเพิ่มขึ้นได้แก่ อาคารเรียน
โรงอาหาร ห้องสมุด ห้องพยาบาล ห้องประชุม หอพัก และบ้านพักอาจารย์

๕. จำนวน วุฒิ เงินเดือน และประสบการณ์ของอาจารย์

๕.๐ หัวหน้าสถานศึกษาส่วนใหญ่มีทั้งวุฒิทางวิชาการและวุฒิทางการศึกษา

๕.๒ อายุเฉลี่ยของหัวหน้าสถานศึกษา คือ ๕๐.๒๕ ปี

๕.๓ อาจารย์ชายที่อายุอยู่ในระหว่าง ๓๖ – ๔๐ ปีมีมากที่สุด

อาจารย์หญิง ๒๖ – ๓๐ ปี ส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาเพียงอย่างเดียว รองลงมา คือมีทั้งวุฒิทางการศึกษาและวุฒิทางวิชาการ

๕.๔ อาจารย์ชายส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๔๔.๘๓) มีเงินเดือนอยู่ในระหว่าง

๑๔๐๐ – ๒๔๐๐ บาท อาจารย์หญิง ๑๒๕๐ – ๑๗๐๐ บาท และ ๑๔๐๐ – ๒๔๐๐ บาท ทั้งอาจารย์ชายและอาจารย์หญิงส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๔๔.๔๔) มีรายได้พิเศษอยู่ในระหว่าง ๕๐๐ – ๑๐๐๐ บาทต่อเดือน

๕.๕ อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๔๐.๖๐) ทั้งชายและหญิงที่มีอายุราชการ อยู่ในช่วง ๑๑ – ๑๕ ปีมีมากที่สุด

๕.๖ อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๖.๓๕) ไม่ได้มีโอกาสดูงานทางการศึกษา หรือเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับทางค่านวิชาการ

๖. การใช้และปัญหาการใช้กำลังอาจารย์

๖.๑ อาจารย์ส่วนใหญ่ได้สอนตรงตามวิชาเอก – โท หรือตามความถนัด ของตน และมีความพอใจในระดับขั้นที่สอน

๖.๒ อาจารย์ที่สอนภาคกลางวัน ๔ – ๑๒ ชั่วโมงมีมากที่สุด (ร้อยละ ๓๔.๐๕) สอนมากกว่า ๓ – ๔ ชั่วโมงมีร้อยละ ๕๐.๓๑ และอาจารย์ที่ทำงานพิเศษ ๓ – ๕ ชั่วโมง มีมากที่สุด มีร้อยละ ๖๔.๘๔

๖.๓ อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๙๔.๕๓) สอนนักเรียนในแต่ละชั้นประมาณ ๓๕ – ๕๐ คน

๖.๔ อาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้่องแท้ในเนื้อหาวิชาการ มีการเตรียม การสอน ใช้หนังสือประกอบการสอน หลความรู้เพิ่มเติม และนำประโยชน์จากการอบรม สัมมนา มาปรับปรุงวิธีสอน

๖.๕ อาจารย์ส่วนใหญ่ลาป่วยภายในปีการศึกษา ๒๕๑๓ น้อยกว่า ๑ สัปดาห์ อาจารย์ที่ลาป่วยมากกว่า ๑ เดือนมีน้อยที่สุด

๖.๖ อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๔๔.๔๔) ตั้งใจทำงานอาชีพนี้ตลอดไป
 ๖.๗ อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาคือ หรือได้รับการอบรมเพิ่มเติม
 ความรู้

๖.๘ หัวหน้าสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อาจารย์ส่วนใหญ่
 มีคุณภาพในการทำงานดี มีการประสานงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้
 ๖.๙ อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นต่อการปฏิบัติงานของหัวหน้าสถานศึกษา
 ในระดับปานกลาง

๗. สวัสดิการและขวัญของอาจารย์

๗.๑ อาจารย์ส่วนใหญ่มีที่พักใกล้วิทยาลัย และมีความรู้สึกพอใจต่อที่พัก
 ๗.๒ อาจารย์ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการที่วิทยาลัยจัดให้ในระดับปานกลาง
 ๗.๓ อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หัวหน้าสถานศึกษาวางตัวอยู่ใน
 ระดับพอใช้
 ๗.๔ อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า บริการหนังสือทุกประเภทของวิทยาลัย
 ปีไปเพียงพอ
 ๗.๕ ด้านสวัสดิการ วิทยาลัยส่วนใหญ่ได้จัดบริการค่าน้ำประปา สหกรณ์
 ไฟฟ้า เวลาพักให้แก่อาจารย์
 ๗.๖ อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า บริการน้ำดื่มของวิทยาลัยไม่สอดคล้อง
 และปริมาณไม่เพียงพอ
 ๗.๗ อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการบริการต่อไปนี้ บริการให้เงินกู้ยืม
 บริการรถรับส่ง การรักษาพยาบาล การจัดพิมพ์เอกสาร กุ๊มประกอบการสอน
 บริการไปรษณีย์ในวิทยาลัย บริการบ้านพัก การจัดที่ดินมอบส่ง
 ๗.๘ อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการได้รับกำลังใจจากผู้นับถือนักบุญและเพื่อน
 ร่วมงาน

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๑. จากการวิจัยพบว่า ลักษณะที่พึงประสงค์ของอาคารเรียนและหอพักส่วนใหญ่ ยังไม่เพียงพอ มลพิษทางอากาศมากเกินไป เสียงและกลิ่นรบกวน ทางวิทยาลัยอาชีวศึกษา แก้วใจ เช่น ปลูกต้นไม้บังลม และกันเสียงรบกวน กำจัดกลิ่นรบกวน ฯลฯ

๒. บริเวณวิทยาลัยเป็นส่วนน้อยที่จัดตกแต่งให้เหมาะสมใจการได้ และให้ความร่มรื่นแก่เด็กเรียนฝึกหัดครู วิทยาลัยน่าจะคำนึงถึงข้อนี้ให้มาก เพราะบริเวณอันร่มรื่นและสวยงามของวิทยาลัยย่อมเป็นที่ต้องการของนักเรียนฝึกหัดครูเพื่อใช้พักผ่อน หรือปฏิบัติกิจกรรมอย่างอื่น

๓. จากการวิจัยพบว่า ขณะนี้การใช้ห้องเรียนของวิทยาลัยส่วนใหญ่ได้ใช้ อย่างเต็มที่ จึงทำให้ต้องการอาคารเพิ่มเพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียนที่เพิ่มขึ้น ขนาดของห้องพยาบาล โรงอาหาร ห้องประชุม ห้องสมุด มีขนาดคับแคบ กรมการฝึกหัดครูน่าจะพิจารณาแก้ปัญหาเหล่านี้

๔. จากการวิจัยพบว่า การเอาใจใส่ดูแล รักษาอาคารสถานที่และอุปกรณ์ ของอาจารย์ นักเรียนฝึกหัดครู การโรง ส่วนใหญ่ยังไม่ดีพอที่ควรจะเป็น ก็อยู่ใน ระดับพอใช้เท่านั้น วิทยาลัยน่าจะอบรมให้ทุกคนในวิทยาลัยได้เห็นถึงความสำคัญ และประโยชน์ของการดูแลรักษาอาคารสถานที่และอุปกรณ์เพื่อให้คงทนถาวรตลอดไป

๕. ในคํานํากําลังอาจารย์ ปรากฏว่าอาจารย์ส่วนใหญ่สอนภาคกลางวัน ๔ - ๑๒ ชั่วโมง รองลงมาคือ ๑๒ - ๑๕ ชั่วโมง สอนภาคค่ำ ๔ - ๑๒ ชั่วโมง รองลงมาคือสอนมากกว่า ๑๕ ชั่วโมง เห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนเป็นจำนวน มากมีไม่น้อย ซึ่งถ้าอาจารย์ที่มีชั่วโมงสอนภาคกลางวันมากย่นทางวิทยาลัยอาจจะ พิจารณามิให้อาจารย์ผู้นั้นสอนมากกว่าเกิน ๔ ชั่วโมงใน ๑ สัปดาห์ ทั้งนี้เพื่อสุขภาพ และคุณภาพของอาจารย์

๖. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะศึกษาต่อโดยเฉพาะอาจารย์ที่มีวุฒิ คํากว่าปริญญา กรมการฝึกหัดครูน่าจะจัดงบประมาณสำหรับส่งเสริมให้อาจารย์ ได้รับการอบรม สัมมนา หรือศึกษาต่อให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้คุณภาพในการสอนของอาจารย์ ดีขึ้น

๗. ในด้านสวัสดิการปรากฏว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการจากวิทยาลัยในระดับปานกลาง ยังไม่เป็นที่พอใจของอาจารย์ อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่เห็นค่าบริการเงินกว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ทางวิทยาลัยควรจัด นอกจากนี้ก็มีความต้องการบริการรถรับส่งอาจารย์ การตรวจรักษาพยาบาล บริการบ้านพัก ตลอดจนต้องการได้รับความบอบและกำลังใจ หัวหน้าสถานศึกษาและกรรมการฝึกหัดครูน่าจะคำนึงถึงการจัดสวัสดิการให้แก่อาจารย์เป็นอย่างยิ่ง เพราะจะมีผลต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์มากที่สุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

จำนงค์ บุญชู "การนำร่องช่วยจรรโลงประสิทธิภาพงาน" วารสารการบริหาร
๑ (๒) : ๘๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓.

บุญ แสงวัณท์ และ ชำรง บัณฑิต ทฤษฎีและแนวคิดในการจัดระเบียบบริหารการศึกษ
โรงเรียนส่งเสริมอาชีพ ๒๕๐๘, ๑๒๐ หน้า.

บุญเจือ ไชยภักดิ์ และ วีระ อัมพันสุข ประมวลบทความเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา
กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๑๓, ๒๑๐ หน้า.

บุญถิ่น อัตถากร และ รัตนา คัมภุญเต็ก กรงศ์เสถียรภาพของประเทศไทย ๒๕๐๓
(ฉบับโรเนียว).

พาว พันธ์เมธา ปัญหาและความต้องการในการรับบริการของสมาคมของอาจารย์และ
นักศึกษานักประกาศนียบัตรวิชาการศึกษามัธยมศึกษา ปีที่ ๒ ในวิทยาลัยครูทั่วประเทศ
ปีการศึกษา ๒๕๑๒ ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร ๒๕๑๓, ๑๕๓ หน้า.

จิตพร ชังฉาภา การดำเนินงานของสมาคมโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล
กรมวิสามัญศึกษา ในส่วนกลาง ปีการศึกษา ๒๕๑๒ ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๓, ๓๓๐ หน้า.

อุดม รัตตากร การใช้ของสมาคม กรุงเทพมหานคร ๒๕๑๐, ๑๔๔ หน้า.

ศึกษานิเทศก์, หมาย ข้อเสนอแนะต่อกระทรวงศึกษาธิการของผู้ไปศึกษาและดูงานใน
ต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๐ ตอน ๓ ๒๕๐๓, ๘๗ หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมการฝึกหัดครู รายงานการวิจัยเกี่ยวกับสวัสดิการของครู
อาจารย์ และผลงานทาง โรงเรียนสถานศึกษาฝึกหัดครู ๒ แห่ง สังกัดกรมการฝึกหัดครู
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๐๔ (ฉบับโรเนียว)

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมการฝึกหัดครู เรื่องนารูของกรมการฝึกหัดครู
โรงพิมพ์รัฐสภา ๒๕๑๑, ๓๖ หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง สำนักงานวางแผนการศึกษา ประมวลบทความการวางแผนการศึกษา
ฉบับที่ ๑๓ โรงพิมพ์รัฐสภา ๒๕๑๑, ๓๓๔ หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมการฝึกหัดครู เอกสารประกอบการสัมมนา ผู้ช่วยการ
อาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๐๓
ฉบับที่ ๑๑ ของโรงเรียนฝึกหัดครูสงขลา (ฉบับโรเนียว).

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมการฝึกหัดครู เอกสารประกอบการสัมมนาผู้ช่วยการ
อาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๐๓
ฉบับที่ ๒๓ ของโรงเรียนฝึกหัดครูสกลนคร (ฉบับโรเนียว)

Chamberlain, Loo M., and Kindred, Leslie W., The Teacher and School Organization, Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, N.J., 1958, 550 pp.

Dorres, Sidney, Teaching as a Profession, Charles E. Merrill Publishing Company, Ohio, 1968, 122 pp.

Hagman, Harlen L., The Administration of American Public Schools, Mc Graw-Hill, Inc., 1951, 428 pp.

Jacobson, Paul B., and others, The Effective School Principal, Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, N.J., 1963, 532 pp.

Lieberman, Myron, Educational as a Profession, Prentice-Hill, Inc., N.Y., 1960, 540 pp.

Soagers, Paul W., Proposed School Building Code for Thailand,
1961, 22 pp.

Sherman, Mendel, Report of the Study of the Audio-Visual Program of
Chulalongkorn University with Special Emphasis on Campus
Services, Indiana University Contract, 1959, 30 pp. min.

๘๕

,

ภาคผนวก

(ดำเนินา)

ที่ กธ.๐๓๐๓/

กรรมการฝึกหัดครู

พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความร่วมมือกรอกแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามหัวหน้าสถานศึกษา

ชุด

๒. แบบสอบถามอาจารย์

ชุด

คายนางสาว

นิสิตปริญญาโทวิทยาลัย

วิชาการศึกษา ประสานมิตร กล่าวถึงจัดทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาศถานภาพ
การใช้เวลาการสถานที่และกำลังอาจารย์ของสถานศึกษาสังกัดกรรมการฝึกหัดครู กอง
โรงเรียนฝึกหัดครูได้พิจารณาเห็นว่าเวลาการสถานที่และกำลังอาจารย์เป็นปัจจัยสำคัญ
ในการผลิตครู จึงเห็นสมควรที่จะให้มีการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อจะได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยว
กับการใช้เวลาการสถานที่และกำลังอาจารย์ ผลของการวิจัยนี้อาจใช้เป็นประโยชน์ใน
การวางแผนการผลิตครูทุกระดับ ตลอดจนการปรับปรุงคุณภาพของอาจารย์และเวลาการ
สถานที่ของสถานศึกษา สังกัดกรรมการฝึกหัดครูในโอกาสต่อไป

ดังนั้น จึงขอความร่วมมือจากท่านและคณะครูอาจารย์ในวิทยาลัย
แห่งนี้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง แล้วรวบรวมส่งคืนกองโรงเรียนฝึกหัดครู
ภายในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ หวังว่าคงได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

สมพงษ์ กิริเวริญ

(นายสมพงษ์ กิริเวริญ)

ผู้อำนวยการกองโรงเรียนฝึกหัดครู

แผนกฝึกหัดครูวิสามัญศึกษา

สถิติปีการศึกษา ๒๕๖๓

ชื่อสถานศึกษา

สำรวจเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

๑. จำนวนโรงเรียน ครู อาจารย์ นิสิต/นักศึกษา

[illegible]

๒. จำนวนรายการสังกัดสถานฝึกหัดครูแยกตามชั้น

[illegible]

๓. จำนวนครู อาจารย์ ถึงกักตักงานฝึกกักตัก จำแนกตามวุฒิ
วิทยานิเทศ

[illegible]

วุฒิทางประเทศ

ปริญญาดอก			ปริญญาโท			ปริญญาตรี			ต่ำกว่าปริญญา			รวมทั้งสิ้น	
ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง

๔. สถิติข้าราชการลาภักษาคอภายในประเทศ

บริษัทฯโท			วิชาเฉพาะ			ปริญญาดังนี้			ต่ำกว่าปริญญาตรี			รวมทั้งสิ้น		
ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม

๕. สถิติการรวมการลาที่กี่ยวกับ นึกอบรมและดูงาน ณ ต่างประเทศ

[illegible]

แบบสอบถามสำหรับหัวหน้าสถานศึกษา
ตอนที่ ๑ รายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่าน

โปรดเติมคำหรือการเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่เกี่ยวกับตัวท่าน

๑. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

๒. อายุ ปี

๓. สถานภาพการสมรส ☐ โสด ☐ สมรสแล้ว
☐ หย่า ☐ หม้าย

๔. วุฒิของท่าน

วุฒิต่างการศึกษา

..... (โปรดเติมวุฒิตของท่านเอง)

วุฒิต่างวิชาการ

..... (โปรดเติมวุฒิตของท่านเอง)

๕. การปฏิบัติงานทางการศึกษา

ที่.....	เมื่อ พ.ศ.....
ที่.....	เมื่อ พ.ศ.....
ที่.....	เมื่อ พ.ศ.....
ที่.....	เมื่อ พ.ศ.....
ที่.....	เมื่อ พ.ศ.....

๖. จำนวนปีที่ท่านทำงานอยู่ในสถานศึกษาแห่งนี้ รวมทั้งสิ้น.....ปี

๗. จำนวนอายุราชการของท่านรวมทั้งสิ้น.....ปี

ตอนที่ ๒

การบริหารเกี่ยวกับอาคารสถานที่
การใช้อาคาร สถานที่ หอพัก บ้านพักอาจารย์

โปรดเติมคำที่เป็นรายละเอียดต่างๆ

งานอาคารสถานที่

1. วิทยาลัยของท่านมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ไร่

2. ที่ตั้งของอาคารเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ถูกต้องตามทิศทางลม หลัง

ถูกต้องตามทิศทางของแสง หลัง

ถูกต้องตามทิศทางของแสงและลม หลัง

อยู่ในที่ที่มีลมโกรกมากเกินไป หลัง

อยู่ในที่ที่มีบรรยากาศไม่ดี เช่น มีเสียงรบกวน กลิ่นรบกวน หลัง

ถูกต้องตามทิศทางของแสงและลมแต่อยู่ในที่ที่มีบรรยากาศไม่ดี เช่น เสียง กลิ่นรบกวน --
..... หลัง

3. ประเภทของอาคารเรียน

อาคารไม้ หลัง

อาคารตึก หลัง

อาคารครึ่งไม้ครึ่งตึก หลัง

อาคารชั่วคราว หลัง

4. ลักษณะของอาคารเรียน

อาคารชั้นเดียว หลัง

อาคาร ๒ ชั้น หลัง

อาคาร 3 ชั้น หลัง

อาคาร 4 ชั้น หลัง

อาคาร 5 ชั้น หลัง

5. สภาพทั่วไปของอาคารเรียน

ควรรี้อุปโภคใหม่ หลัง

ควรรซ่อมแซม หลัง

ใช้การได้ หลัง

6. จำนวนห้องเรียนทั้งหมดทุกอาคาร หลัง

7. จำนวนห้องพักอาจารย์ หลัง

8. จำนวนห้องเก็บพัสดุอุปกรณ์ หลัง

9. จำนวนห้องแผนกธุรการ หลัง

10. จำนวนหมู่ของนักศึกษา

ปีที่ 1 หมู่ (เช่น ปี 1 มี หมู่ ก., ข., ค., เท่ากับ 3 หมู่)

ปีที่ 2 หมู่

ปีที่ 3 หมู่

ปีที่ 4 หมู่

กำหนดให้นักศึกษา

11. วิทยาลัยมีหอพักสำหรับ นิสิต/นักศึกษา ชาย หอ

หญิง หอ

รวม หอ

12. นิสิต/ นักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักจำนวน คน

13. อาคารที่พัก

อาคารไม้ หลัง

อาคารตึก หลัง

อาคารครึ่งไม้ครึ่งตึก หลัง

อาคารชั่วคราว หลัง

14. ลักษณะของอาคาร

อาคารชั้นเดียว หลัง

อาคาร 2 ชั้น หลัง

อาคาร 3 ชั้น หลัง

อาคาร 4 ชั้น หลัง

15. สภาพทั่วไปของอาคาร

ควรรื้อปลูกใหม่ หลัง

ควรซ่อมแซม หลัง

ใช้การได้ หลัง

ประกาศเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หน้าข้อความตามที่ต้องการ

ด้านอาคารสถานที่

16. วิทยาลัยของท่านตั้งอยู่ในที่ลักษณะใด

☐ ตั้งอยู่ในที่ลุ่ม (เป็นเหตุให้น้ำท่วมในบางครั้ง)

☐ ตั้งอยู่ในที่ดอน (เป็นเหตุให้ขาดแคลนน้ำในบางครั้ง)

☐ ตั้งอยู่ในที่ราบ

17. บริเวณใกล้เคียงวิทยาลัยของท่านเป็นสถานที่อะไร

☐ ตลาด

☐ โรงงาน

☐ สนามบิน

☐ แหล่งเสื่อมโทรม

☐ สถานที่เจริญสงบเหมาะสม

18. บริเวณวิทยาลัยได้รับการดูแลเอาใจใส่และตกแต่งให้เหมาะสมใช้การได้หรือไม่

☐ เหมาะสมแล้ว

☐ ยังไม่เหมาะสม

19. วิทยาลัยมีบริเวณให้สัตต/นักศึกษาพักผ่อนและปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตร เพียงพอหรือไม่

- ☐ เพื่องพอ
- ☐ ไม่เพื่องพอ

20. อาคารแต่ละแห่งของวิทยาลัยมีลักษณะอย่างไร

- อยู่ใกล้กัน สะอาดต่อการใช้
- อยู่ใกล้กัน ไม่สะอาดต่อการใช้

21. จำนวนอาคารมีเพียงพอกับการใช้หรือไม่

- ☐ เพียงพอ
- ☐ ไม่เพียงพอ

22. วิทยาลัยของท่านมีห้องต่อไปนี้ โดยเฉพาะ หรือไม

	มี	ไม่มี
ห้องวิทยาศาสตร์		
ห้องสังคมศึกษา		
ห้องภาษาไทย		
ห้องภาษาอังกฤษ		
ห้องวิทยาศาสตร์		
ห้องศิลปะศึกษา		
ห้องหัตถกรรมศึกษา		
ห้องดนตรีและนาฏศิลป์		
ห้องพลศึกษา		
อาคาร เกษตร		
ห้องประชุม		
ห้องพยาบาล		
ห้องสมุด		
ห้องแนะแนว		
ห้องปฏิบัติการงานโภชนาการ		
โรงอาหาร		

43. เนื้อที่ของห้องเรียนกับจำนวนผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมหรือไม่

- ☐ เหมาะสม
- ☐ ไม่เหมาะสม

44. สภาพโต๊ะ เก้าอี้ ของห้องเรียนโดยทั่วไปเป็นอย่างไร

- ☐ อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีและมีจำนวนเพียงพอ
- ☐ อยู่ในสภาพที่ชำรุดต้องการซ่อมแซมและมีจำนวนไม่เพียงพอ
- ☐ อยู่ในสภาพที่ชำรุดต้องการซ่อมแซมแต่มีจำนวนเพียงพอ
- ☐ อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีแต่มีจำนวนไม่เพียงพอ

45. ขนาดของโรงอาหาร เนียงพอกับจำนวนนิสิต/นักศึกษาหรือไม่

- ☐ เพียงพอ
- ☐ ไม่เพียงพอ

46. ขนาดของห้องสมุดเหมาะสมกับจำนวนผู้ใช้หรือไม่

- ☐ เหมาะสม
- ☐ ไม่เหมาะสม

47. ห้องสมุดมีตำราเรียนสำหรับอาจารย์และนิสิต/นักศึกษาเพียงพอหรือไม่

- ☐ เพียงพอ
- ☐ ไม่เพียงพอ

48. ห้องสมุดมีวารสารวิชาการสำหรับอาจารย์และนิสิต/นักศึกษาเพียงพอหรือไม่

- ☐ เพียงพอ
- ☐ ไม่เพียงพอ

49. ห้องสมุดมีหนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ สำหรับอาจารย์และนิสิต/นักศึกษาเพียงพอหรือไม่

- ☐ เพียงพอ
- ☐ ไม่เพียงพอ

50. ห้องสมุดมีหนังสือวรรณคดีและนวนิยายสำหรับอาจารย์และนิสิต/นักศึกษาเพียงพอหรือไม่

- ☐ เพียงพอ
- ☐ ไม่เพียงพอ

51. ขนาดของห้องพยาบาลเพียงพอต่อการใช้หรือไม่

- ☐ เพียงพอ
- ☐ ไม่เพียงพอ

52. ลักษณะของห้องพยาบาลเป็นอย่างไร

- ☐ ตั้งอยู่ในสถานที่ที่มีบรรยากาศดี (มีอากาศถ่ายเทสะดวก ปราศจากเสียงและกลิ่นรบกวน)
- ☐ ตั้งอยู่ในสถานที่ที่มีบรรยากาศไม่ดี

53. จำนวนเตียงของห้องพยาบาลมีเพียงพอกับจำนวนผู้ใช้หรือไม่

- ☐ เพียงพอ
- ☐ ไม่เพียงพอ

54. ห้องพยาบาลที่อุปกรณ์เกี่ยวกับการพยาบาลครบตามความจำเป็นหรือไม่

- ☐ ครบ
- ☐ ไม่ครบ

55. อาจารย์ประจำห้องพยาบาลมีคุณวุฒิทางพยาบาลหรือไม่

- ☐ มีวุฒิทางพยาบาล
- ☐ ไม่มีวุฒิทางพยาบาล
- ☐ ไม่มีวุฒิทางพยาบาลแต่ได้รับการฝึกงานหรืออบรมมาแล้ว

56. จำนวนห้องสุขามีเพียงพออีกจำนวนผู้ใดหรือไม่

- ☐ เพียงพอ
- ☐ ไม่เพียงพอ

57. อาคารเรียนหาที่มีห้องสุขาประจำอาคารหรือไม่

- ☐ มีทุกอาคาร
- ☐ ไม่มีทุกอาคาร

58. สภาพและสุขลักษณะของห้องสุขาเป็นอย่างไร

- ☐ สะอาดดีมาก
- ☐ ค่อนข้างสะอาด
- ☐ ไม่สะอาด

59. ห้างต่างๆของวิทยาลัยมีไฟฟ้าใช้เพียงพอหรือไม่

- ☐ เพียงพอ
- ☐ ไม่เพียงพอ

60. บริเวณวิทยาลัยมีไฟฟ้าใช้เพียงพอหรือไม่

- ☐ เพียงพอ
- ☐ ไม่เพียงพอ

61. ถนนในบริเวณวิทยาลัยส่วนมากมีลักษณะเป็นอย่างไร

- ☐ เป็นถนนลูกรัด
- ☐ เป็นถนนลาดยาง
- ☐ เป็นถนนโรยกรวด
- ☐ ใจแผ่นอิฐปูไว้บางส่วน

62. อาจารย์ ภารโรง และผู้ว่า/นักศึกษา ร่วมมือกันเอาใจใส่ดูแลอาคารสถานที่และอุปกรณ์ให้มีสภาพเรียบร้อย และใช้ประโยชน์ใช้สอยความมากน้อยเพียงใด

- ☐ ดีมาก
- ☐ ดี
- ☐ พอใช้
- ☐ ไม่ค่อยดีนัก

ด้านหอพักนิสิต/นักศึกษา

63. วิทยาลัยของท่านมีหอพักนิสิต/นักศึกษาหรือไม่

- ☐ มี
- ☐ ไม่มี

64. จำนวนหอพักของวิทยาลัยเพียงพอกับความต้องการของนิสิต/นักศึกษาหรือไม่

- ☐ เพียงพอ
- ☐ ไม่เพียงพอ

65. สุขลักษณะของอาคารยกทั่วไปเป็นอย่างไร

- ☐ เป็นที่ที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ปราศจากกลิ่นและเสียงรบกวน
- ☐ ยังไม่ดีพอ มีเสียงและกลิ่นรบกวน

66. บริเวณโดยรอบของหอพักเป็นอย่างไร
- ☐ มีบริเวณกว้างขวาง
 - ☐ มีบริเวณคับแคบ
67. ห้องน้ำของหอพักมีเพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้หรือไม่
- ☐ เพียงพอ
 - ☐ ไม่เพียงพอ
68. ห้องสุขาของหอพักมีเพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้หรือไม่
- ☐ เพียงพอ
 - ☐ ไม่เพียงพอ
69. จำนวนอาจารย์ประจำหอพักเหมาะสมกับจำนวนนิสิต/นักศึกษาหรือไม่
- ☐ เหมาะสม
 - ☐ ไม่เหมาะสม
70. เรื่องใช้ตารางรายในหอพักอยู่ในสาขา เช่นไร
- ☐ ใช้การได้
 - ☐ ใช้การไม่ได้
 - ☐ ควรซ่อมแซม
 - ☐ ควรสร้างใหม่

คำถามพักอาจารย์

71. วิทยาลัยมีบ้านพักอาจารย์หรือไม่
- ☐ มี
 - ☐ ไม่มี
72. กิจการของบ้านพักอาจารย์ของวิทยาลัยเป็นอย่างไร
- ☐ อยู่ในบริเวณวิทยาลัยทุกหลัง
 - ☐ บางส่วนอยู่นอกวิทยาลัย
 - ☐ อยู่นอกวิทยาลัยทั้งหมดและการคมนาคมไปสะดวก
 - ☐ อยู่นอกวิทยาลัยทั้งหมดและการคมนาคมสะดวก

73. ลักษณะบ้านพักของอาจารย์

- ☐ บ้านเรือนไม้ชั้นครึ่ง หลัง
- ☐ บ้านเรือนไม้สองชั้น หลัง
- ☐ ตึกสองชั้น หลัง
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) หลัง

74. สภาพทั่วไปของบ้านพักอาจารย์

- ☐ สร้างใหม่ทั้งหมด หลัง
- ☐ กลางเก่ากลางใหม่ หลัง
- ☐ คอนกรีตเก่า หลัง
- ☐ ควรสร้างใหม่ หลัง

การบริหารจัดการเรียนการสอน

๒. ท่านจัดให้อาจารย์ในวิทยาลัยสอนอย่างไร

- ☐ จัดให้สอนตรงตามวิชาเอกหรือวิชาโท
- ☐ จัดให้สอนตามวิชาที่ขาดผู้สอน
- ☐ จัดให้สอนตามความถนัดหรือความสามารถพิเศษ
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. อาจารย์ส่วนมากรู้จักใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับวิชาต่างๆ ก็เพียงใด					
4. คุณภาพในการทำงานของอาจารย์ในวิทยาลัยโดยเฉลี่ย ก็เพียงใด					
5. ความตั้งใจในการทำงานของอาจารย์ในวิทยาลัยมีเพียงใด					
6. อาจารย์ในวิทยาลัยมีความคิดริเริ่มในการทำงานมากนัก เพียงใด					
7. อาจารย์ในวิทยาลัยมีความเข้าใจระเบียบข้อบังคับการ ปฏิบัติราชการก็เพียงใด					
8. อาจารย์ในวิทยาลัยมีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ก็เพียงใด					
9. อาจารย์ในวิทยาลัยได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับการ ปฏิบัติราชการก็เพียงใด					
10. ท่านและอาจารย์ในวิทยาลัยมีการวางโครงการปฏิบัติงาน ในรอบปีมาน้อยเพียงใด					

การจัสต์สดีการและการบำรุงขวัญอาจารย์

1. บ้านพักอาจารย์ที่มีครอบครัวแล้ว หลัง
มีอาจารย์พัก คน
2. บ้านพักสำหรับอาจารย์โสดมี หลัง
ปัจจุบันมีอาจารย์พัก คน
จัดสำหรับให้อาจารย์พักได้ คน
3. อาจารย์ที่อยู่ประจำหอพักร่วมกับนิสิต/นักศึกษา มี คน
4. จำนวนอาจารย์ที่พักอยู่ในวิทยาลัย คน
5. อาจารย์ที่พิจารณาส่วนตัวมีจำนวนเท่าใด
☐ เกินกว่าครึ่งของจำนวนอาจารย์ทั้งหมด
☐ ประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนอาจารย์ทั้งหมด
☐ น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนอาจารย์ทั้งหมด
6. วิทยาลัยมีรถสำหรับรับส่งอาจารย์หรือไม่
☐ มี
☐ ไม่มี
7. อาจารย์ที่ควบคุมรายการอาหารของวิทยาลัยมีวุฒิทางอาหารและโภชนาการหรือไม่
☐ มี
☐ ไม่มี
8. บริการน้ำดื่มน้ำใจของวิทยาลัย เป็นอย่างไร
☐ ปกติดีและเพียงพอ
☐ ปกติดีแต่ไม่เพียงพอ
☐ ไม่ปกติดีแต่เพียงพอ
☐ ไม่ปกติดีและไม่เพียงพอ

9. บริการไฟฟ้าในวิทยาลัยและบ้านพักอาจารย์เพียงพอหรือไม่

☐ เพียงพอ

☐ ไม่เพียงพอ

10. ไฟฟ้าที่ใช้ในวิทยาลัยและบ้านพักอาจารย์เป็นอย่างไร

☐ ใ้ได้สะดวก

☐ กับน้อยๆ

☐ ไฟตกบ่อยๆเพราะกำลังแรงส่งของไฟน้อย

11. วิทยาลัยจัดให้มีสโมสรหรือห้องพักผ่อนสังสรรค์สำหรับอาจารย์หรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

12. วิทยาลัยจัดให้มีกีฬาในร่ม และ/หรือ กีฬากลางแจ้งสำหรับอาจารย์หรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

13. วิทยาลัยได้จัดให้มีเวลาพัก เพื่อให้อาจารย์ได้พบปะสังสรรค์กันหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

14. วิทยาลัยได้จัดให้มีงานสังสรรค์ในระหว่างคณะอาจารย์ นอกเหนือจากการจัดสโมสรอาจารย์บ่อยเพียงใด

☐ จัดทุกสองปีครั้ง

☐ จัดเดือนละครั้ง

☐ จัดเดือนละครั้ง

☐ จัดปีละครั้ง

☐ ไม่ได้จัดเลย

15. มีสโมสรหรือสมาคมอื่นนอกเหนือจากที่วิทยาลัยจัดให้หรือไม่ที่อาจารย์ไปร่วมสังสรรค์ด้วย

☐ มี

☐ ไม่มี

16. ทางวิทยาลัยได้จัดบริการตรวจและป้องกันสุขภาพของอาจารย์บ่อยครั้งเพียงใด

- ☐ เดือนละครั้ง
- ☐ เทอมละครั้ง
- ☐ ปีละครั้ง
- ☐ ไม่ได้วัดเลย

17. ในปีการศึกษา 255๘ นี้ อาจารย์ในวิทยาลัยนี้ลาป่วยด้วยโรคอะไรมากที่สุด

- ☐ โรคประจำตัว
- ☐ โรคหวัด และ/หรือ หลอดลมอักเสบ
- ☐ อุบัติเหตุ
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

18. ทางวิทยาลัยได้ให้การช่วยเหลืออาจารย์ในการรักษาพยาบาลเวลาเจ็บป่วยอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

19. ท่านวางตัวอย่างไรกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

- ☐ เป็นกันเองกับอาจารย์ทุกคน
- ☐ ให้การมองเห็นอกเห็นใจต่ออาจารย์ทุกคน
- ☐ ทำตัวให้อาจารย์สบายใจไม่ประหม่าในขณะติดต่องานหรือสนทนากัน
- ☐ ไม่ได้ให้ความสนิทสนมเป็นกันเองเพราะเกรงว่าจะเสียการปกครอง

20. ท่านวางตัวอย่างไรในขณะประชุมปรึกษาหารือกับคณะอาจารย์

- ☐ รับฟังความคิดเห็น
- ☐ เป็นฝ่ายพูดเพียงฝ่ายเดียว
- ☐ เป็นฝ่ายพูดและรับฟังอย่างกัน

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

21. ท่านเห็นว่าคณะอาจารย์มีการประสานงานกันดีเพียงใด

22. ท่านเห็นว่าอาจารย์ในวิทยาลัยได้ความช่วยเหลือซึ่งกัน
และกันดีเพียงใด

23. ท่านได้ให้ความยุติธรรมแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเพียงใด

24. ท่านได้ส่งเสริมให้อาจารย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
ในการทำงานเพียงใด

25. ท่านได้สนับสนุนให้อาจารย์มีโอกาสดูงานหรือหา -
ความรู้เพิ่มเติมเพียงใด

26. ท่านได้ให้กำลังใจแก่อาจารย์ในการทำงานเพียงใด

27. ท่านพิจารณาผลงานทางวิทยุความเห็นชอบของ -
คณะอาจารย์เพียงใด

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

28. วิทยาลัยจัดให้มีบริการ เงินกู้ยืมสำหรับอาจารย์หรือไม่
☐ มี

☐ ไม่มี

29. วิทยาลัยจัดให้มีบริการ สหกรณ์สำหรับอาจารย์หรือไม่
☐ มี

☐ ไม่มี

30. วิทยาลัยจัดให้มีบริการ จักรวรรดิเงินสำหรับอาจารย์หรือไม่
☐ มี

☐ ไม่มี

31. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสวัสดิการของอาจารย์ที่วิทยาลัยได้จัดให้มีอยู่แล้ว

.....

.....

.....

.....

ผลของการวิจัยครั้งนี้ จะเชื่อถือได้หรือไม่และเพียงพอขึ้นอยู่กับคำตอบของท่าน ถ้าท่านเว้น
ไม่ตอบแต่เพียงหนึ่งข้อ ก็อาจทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงได้ ฉะนั้นขอความกรุณาให้
ท่านตรวจแบบสอบถามที่ท่านได้ตอบมาแล้วอีกครั้งหนึ่ง และ เติมคำตอบในข้อที่ท่านได้เว้นเอาไว้จนครบ -
ทุกข้อก็จะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง .

ขอขอบพระคุณ

ผู้วิจัย

วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

๓ ธันวาคม ๒๕๑๓

เรื่อง ขอความกรุณาอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์ที่นับถือ

ด้วยข้าพเจ้ากำลังจัดทำปฏิญานินพนธ์เรื่อง "การศึกษาสถานภาพการใช้อาคารสถานที่ และกำลังอาจารย์ของสถานศึกษา ในสังกัดกรมการฝึกหัดครู" โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.เทืองทุ่ง เครือตราฐ เป็นประธานกรรมการ และรองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ หลักศิลา เป็นกรรมการ ปฏิญานินพนธ์เรื่องนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาเพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานภาพการใช้อาคารสถานที่ และกำลังอาจารย์ของสถานศึกษาในสังกัดกรมการฝึกหัดครู ซึ่งผลการวิจัยนี้อาจจะนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนการผลิต ครู อาจารย์ ในทุกระดับ ตลอดจนการปรับปรุงคุณภาพของอาจารย์และอาคารสถานที่ของกรมการฝึกหัดครูต่อไป

ดังนั้นข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ตามความเป็นจริง ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีมา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอภิรดี อุดมมณีสุวัฒน์)

นิสิตปริญญาโทวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

แบบสอบถามครูอาจารย์

(ยกเว้นอาจารย์โรงเรียนสาธิต)

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ๐ หน้าข้อความที่ต้องการ เพียงข้อละ ๑ คำตอบ

<u>ตอนที่ ๑</u> รายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่าน ๑ เพศ ๐ ชาย ๐ หญิง ๒ อายุ ๐ ๒๐ - ๒๕ ปี ๐ ๒๖ - ๓๐ ปี ๐ ๓๑ - ๓๕ ปี ๐ ๓๖ - ๔๐ ปี ๐ มากกว่า ๔๐ ปีขึ้นไป ๓ สถานภาพการสมรส ๐ โสด ๐ สมรส ๐ หย่า ๐ หม้าย ๔ วุฒิของท่าน วุฒิทางการศึกษา (เช่น กศ.บ.ก.บ. (โปรดเติมวุฒิของท่าน) วุฒิ ทางวิชาการ (เช่น อ.บ. วท.บ. น.บ.) (โปรดเติมวุฒิของท่าน)	๕ เงินเดือนประจำที่ท่านได้รับ ๐ ต่ำกว่า ๑๒๕๐ บาท ๐ ๑๒๕๐ - ๑๓๐๐ บาท ๐ ๑๔๐๐ - ๒๔๐๐ บาท ๐ ๓๐๐๐ - ๔๕๐๐ บาท ๐ ๔๖๐๐ - ๖๐๐๐ บาท ๐ มากกว่า ๖๐๐๐ บาทขึ้นไป ๖ รายได้พิเศษต่อเดือนที่ท่านได้รับ ๐ ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท ๐ ๕๐๐ - ๑๐๐๐ บาท ๐ ๑๑๐๐ - ๑๕๐๐ บาท ๐ ๑๕๐๐ - ๒๐๐๐ บาท ๐ มากกว่า ๒๐๐๐ บาทขึ้นไป ๗ ท่านเข้ามาเป็นอาจารย์ ในสถานศึกษา ในสังกัดกรมการฝึกหัดครูควยวิธีใด ๐ ควยการสอบคัดเลือก ๐ โอนมาจากหน่วยอื่น ๘ ตำแหน่งหน้าที่ของท่านในวิทยาลัย ๐ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรืออาจารย์ใหญ่ ฝ่ายต่าง ๆ
--	---

- หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้ามหาวิทยาลัย
 - หัวหน้าแผนกวิชา
 - อาจารย์
- ๕ จำนวนอายุราชการของท่าน
- น้อยกว่า ๑ ปี
 - ๑ - ๕ ปี
 - ๖ - ๑๐ ปี
 - ๑๑ - ๑๕ ปี
 - ๑๖ - ๒๐ ปี
 - มากกว่า ๒๐ ปีขึ้นไป
- ๑๐ ความถาวรของอาชีพที่ท่านหวังไว้
- จะทำงานอาชีพนี้เพียงชั่วคราว
 - คงใจจะทำงานอาชีพนี้ตลอดไป
- ตอนที่ ๒ รายละเอียดเกี่ยวกับการทำงานของท่าน
- ๑ ในเทอมที่ท่านสอนภาคกลางวัน สัปดาห์ละกี่ชั่วโมง
- ๓ - ๔ ชั่วโมง
 - ๕ - ๑๒ ชั่วโมง
 - ๑๓ - ๑๔ ชั่วโมง
 - ๑๕ - ๑๘ ชั่วโมง
 - มากกว่า ๑๘ ชั่วโมง
- ๒ ในเทอมนี้ท่านสอนภาคค่ำ สัปดาห์ละกี่ชั่วโมง
- ๓ - ๕ ชั่วโมง
 - ๕ - ๑๒ ชั่วโมง

- ๑๒ - ๑๕ ชั่วโมง
 - มากกว่า ๑๕ ชั่วโมง
- ๓ ท่านทำงานพิเศษอื่น ๆ เช่น งานค่านแจะแนว, งานดูแลหอพัก หรือ ฯลฯ อันเป็นงานของวิทยาลัยนอกเหนือจากการสอนอีกสัปดาห์ละกี่ชั่วโมง
- ๓ - ๕ ชั่วโมง
 - ๕ - ๑๐ ชั่วโมง
 - ๑๐ - ๑๕ ชั่วโมง
 - มากกว่า ๑๕ ชั่วโมง
 - ไม่ได้ทำเลย
- ๔ งานนอกเหนือจากการสอน ที่ท่านได้รับมอบหมายนั้น เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของท่านเพียงใด
- มากที่สุด
 - มาก
 - ปานกลาง
 - น้อย
 - น้อยที่สุด
- ๕ ท่านทำงานพิเศษตามข้อ ๓ ด้วยความรู้สึกละอย่างไร
- พอใจ
 - ไม่พอใจ
 - เฉย ๆ

- ๖ นิสิต/นักศึกษา ในแต่ละห้องเรียนที่
ท่านสอนมีประมาณกี่คน
- น้อยกว่า ๒๐ คน
 - ๒๐ - ๓๕ คน
 - ๓๕ - ๕๐ คน
 - ๕๐ - ๖๐ คน
 - มากกว่า ๖๐ คนขึ้นไป
- ๗ ท่านได้สอนวิชาที่ตรงกับความรู้ และ
ความสามารถของท่านหรือไม่เพียงใด
- ตรงทุกวิชา
 - ตรงเป็นบางวิชา
 - ไม่ตรงเลยสักวิชาเดียว
- ๘ ท่านต้องการ เปลี่ยนวิชาที่สอนหรือไม่
- ต้องการ เปลี่ยนทุกวิชา
 - ต้องการ เปลี่ยนเป็นบางวิชา
 - ไม่ต้องการ เปลี่ยนเลย
- ๙ ความต้องการของท่านเกี่ยวกับระดับชั้น
ที่สอนเป็นอย่างไร
- พอใจในระดับชั้นที่สอน
 - ต้องการสอนในระดับชั้นที่ต่ำกว่าเดิม
 - ต้องการสอนในระดับชั้นที่สูงกว่าเดิม
- ๑๐ ท่านมีความรู้ของแท้ ในเนื้อหาวิชาที่
สอนเพียงใด
- มากที่สุด
 - มาก
 - ปานกลาง

- น้อย
 - ไม่มีเลย
- ๑๑ ในการสอนทุกครั้งส่วนมากท่านเตรียม
การสอนเพียงใด
- มากที่สุด
 - มาก
 - ปานกลาง
 - น้อย
 - ไม่เตรียมเลย
- ๑๒ ในการสอนท่านใช้หนังสือแบบเรียน
ประกอบการสอนมากน้อยเพียงใด
- มากที่สุด
 - มาก
 - ปานกลาง
 - น้อย
 - ไม่ใช่เลย
- ๑๓ ในการสอนท่านใช้หนังสืออุเทศประกอบ
การสอนมากน้อยเพียงใด
- มากที่สุด
 - มาก
 - ปานกลาง
 - น้อย
 - ไม่ใช่เลย

๑๔ ในการสอน ท่านใช้หนังสือหลักสูตร

ประกอบการสอนมากน้อยเพียงใด

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- ไม่ใช่เลย

๑๕ ท่านพยายามค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
เช่น อ่านหนังสือ ฟัง ใ้ตามผู้รู้มากน้อย
เพียงใด

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- ไม่มีเลย

๑๖ ห้องสมุดของวิทยาลัย มีหนังสือประเภท
ต่อไปนี้เพียงพอแก่ความต้องการสำหรับท่าน
จะใช้กันกว่าประกอบการสอนหรือไม่

๑๖.๑ ประเภทวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษา
อังกฤษ

- เพียงพอ
- ไม่เพียงพอ

๑๖.๒ ประเภทสารคดีทั้งภาษาไทยและอังกฤษ

- เพียงพอ
- ไม่เพียงพอ

๑๖.๓ ประเภทนิตยสารและวารสารทั้ง
ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

- เพียงพอ
- ไม่เพียงพอ

๑๖.๔ ประเภทนวนิยาย และบันเทิงคดีทั้ง
ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

- เพียงพอ
- ไม่เพียงพอ

๑๗ วิทยาลัยมีเครื่องมือประเภทโสตทัศน
วัสดุ เช่น เครื่องบันทึกเสียง, ฟิล์ม
ภาพยนตร์ ฯลฯ สำหรับประกอบการเรียน
การสอนเพียงพอหรือไม่

- เพียงพอ
- ไม่เพียงพอ

๑๘ ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการใช้โสตทัศน
อุปกรณ์หรือไม่เพียงใด

- มากที่สุด
- มาก

- ปานกลาง
- น้อย
- ไม่มีเลย

๑๘ ท่านได้รับความสะดวกในการใช้เครื่อง
มือโสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการเรียน
การสอนเพียงใด

- มากที่สุด
- มาก

- ปานกลาง
 - น้อย
 - ไม่ได้เลย
- ๒๐ ท่านได้ใช้วัสดุทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน
 มากน้อยเพียงใด
- มากที่สุด
 - มาก
 - ปานกลาง
 - น้อย
 - ไม่ได้เลย
- ๒๑ ท่านได้ให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษา
 ที่เรียนช้า และมีปัญหากำหนดการเรียน
 มากน้อยเพียงใด
- มากที่สุด
 - มาก
 - ปานกลาง
 - น้อย
 - ไม่ได้ทำเลย
- ๒๒ ท่านเคยดูงานทางการศึกษาหรือไม่
- ไม่เคยเลย
 - เคยดูงานในประเทศ
 - เคยดูงานในต่างประเทศ
 - เคยดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- ๒๓ ในปีการศึกษา ๒๕๑๓ นี้ท่านได้มีโอกาส
 เข้าร่วมประชุม, อบรม, สัมมนา
 เกี่ยวกับความรู้ทางด้านวิชาการเพียงใด
- ไม่มีเลย
 - ๑ - ๕ ครั้ง
 - ๕ - ๑๐ ครั้ง
 - ๑๐ - ๑๕ ครั้ง
 - มากกว่า ๑๕ ครั้งขึ้นไป
- ๒๔ ท่านเห็นว่าการประชุม การอบรม
 และการสัมมนา ตามข้อ ๒๓ นั้นจะเป็น
 ประโยชน์สำหรับท่านจะได้นำมา
 ปรับปรุงการสอนมากน้อยเพียงใด
- มากที่สุด
 - มาก
 - ปานกลาง
 - น้อย
 - ไม่มีเลย
- ๒๕ การศึกษาคือเป็นสิ่งที่ท่านต้องการ
 หรือไม่เพียงใด
- มากที่สุด
 - มาก
 - ปานกลาง
 - น้อย
 - ไม่ต้องการ

๒๖ ถ้าท่านต้องการศึกษาต่อ ท่านต้องการ
จะไปศึกษาต่อในสถานที่ใด

- ในประเทศ
- ในต่างประเทศ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ

การเรียนการสอน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๓ รายละเอียดเกี่ยวกับสวัสดิการและ
ขวัญของอาจารย์

๒๗ ที่พักของท่านอยู่ไกลจากวิทยาลัยหรือไม่

- ไกล
- ไม่ไกล

๒๘ สำหรับผู้ที่พักอาศัยในวิทยาลัย ที่พัก
ของท่านมีลักษณะเป็นอย่างไร

- บ้านครอบครัว
- บ้านพักอาจารย์โสด
- หอพักชายหรือหอพักหญิง

๒๙ สำหรับผู้ที่พักอยู่นอกบริเวณวิทยาลัย
ที่พักของท่านมีลักษณะเป็นอย่างไร

- บ้านพักของตนเอง
- พักอยู่กับครอบครัวอื่นโดยไม่เสีย
ค่าเช่า
- บ้านพักหรือหอพักซึ่งต้องเสียค่าเช่า
เองทั้งหมด
- บ้านเช่าหรือหอพักซึ่งเบิกค่าเช่า
จากทางการใดทั้งหมด
- บ้านเช่าหรือหอพักซึ่งเบิกค่าเช่า
จากทางการใดเพียงบางส่วน

๓๐ ท่านพักอยู่ในสถานที่พักข้อ ๒๘ หรือ
๒๙ ด้วยความรู้สึกอย่างไร

- พอใจ
- ไม่พอใจ
- อึดอัดแต่จำเป็นต้องอยู่
- เฉย ๆ

๓๑ สำหรับอาจารย์ที่พักอยู่นอกบริเวณ
วิทยาลัยนั้น ท่านเดินทางไป - กลับ
ด้วยลักษณะใด

- พาหนะส่วนตัว
- รถรับส่งของวิทยาลัย
- พาหนะอื่น ๆ เช่นรถประจำทาง
- รถรับส่งของวิทยาลัย และคว่ควย
รถประจำทาง

- ๓๒ ท่านรับประทานอาหารของวิทยาลัยหรือไม่
- รับประทานอาหาร
 - ไม่รับประทานอาหาร
- ๓๓ ท่านรับประทานอาหารของวิทยาลัยในลักษณะใด
- รับประทานอาหารทั้ง ๓ มื้อโดยเสียค่าอาหาร
 - รับประทานอาหารทั้ง ๓ มื้อโดยไม่เสียค่าอาหาร
 - รับประทานอาหารเฉพาะมื้อกลางวันโดยไม่เสียค่าอาหาร
 - รับประทานอาหารเฉพาะมื้อกลางวันโดยไม่เสียค่าอาหาร
- ๓๔ ท่านเห็นว่าน้ำดื่มและน้ำใช้ของวิทยาลัยจัดอยู่ในข้อใด
- ปลอดภัยและเพียงพอ
 - ปลอดภัยแต่ไม่เพียงพอ
 - ไปปลอดภัยและไม่เพียงพอ
 - ไม่ปลอดภัยแต่เพียงพอ
- ๓๕ ไฟฟ้าในวิทยาลัยใช้ใกล้สะดวกหรือไม่
- สะดวก
 - ไม่สะดวก
- ๓๖ วิทยาลัยว่าให้มีสโมสรหรือห้องพักผ่อนสำหรับอาจารย์หรือไม่
- มี
 - ไม่มี

- ๓๗ ท่านเข้าสโมสรบ่อยเพียงใด
- สัปดาห์ละหลายครั้ง
 - สัปดาห์ละครั้ง
 - เกือบละ ๒ ครั้ง
 - ไม่เข้าเลย
- ๓๘ วิทยาลัยจัดให้มีงานสังสรรค์ระหว่างอาจารย์บ้างหรือไม่
- จัด
 - ไม่จัด
- ๓๙ ถ้าจัด วิทยาลัยจัดงานสังสรรค์ตามข้อ ๓๘ ด้วยลักษณะใด
- จัดสัปดาห์ละครั้ง
 - จัดเกือบละครั้ง
 - จัดเดือนละครั้ง
 - จัดปีละครั้ง
 - ไม่แน่นอน
- ๔๐ ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของอาจารย์ทั้งกีฬากลางแจ้งและกีฬาในร่มมากน้อยเพียงใด
- ทุกวัน
 - สัปดาห์ละครั้ง
 - เกือบละครั้ง
 - ไม่เคยร่วมกิจกรรม
- ๔๑ วิทยาลัยมีเงินสำหรับให้อาจารย์กู้ยืมหรือไม่
- มี
 - ไม่มี

๔๒ ท่านเห็นว่าการที่วิทยาลัยมีเงินสำหรับให้
อาจารย์ขูดเงินอุดหนุนเป็นสิ่งจำเป็นต่อ
อาจารย์หรือไม่

- จำเป็น
- ไม่จำเป็น

๘๓. วิทยาลัยจักให้มีสหกรณ์ภายในวิทยาลัยหรือไม่

- วิก
- ไม่วิก

๔๔ สหกรณ์ของวิทยาลัยให้ความสะดวก
ต่อท่านหรือไม่

- สะกดาก
- ไ้สะกดาก

๔๕ ท่านได้รับบริการตรวจ และป้องกัน
สุขภาพจากวิทยาลัยมาจนน้อยเพียงใด

- เคียนตะกรั้ง
- เหมมตะกรั้ง
- ปัดะกรั้ง
- ไม่เคยได้รับเคย

๘ ในปีพ.ศ.๒๕๑๓ นี้ ท่านป่วยด้วยโรคอะไร
น้อยที่สุด

- ไชยวัคและ/หรือหาคคมักเสบ
- โรคประจำตัว
- อื่น ๆ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

๔๗ เมื่อเจ็บป่วยเล็กน้อย ๆ ทำนบปฏิบัติ
ตามข้อใด

- ซื่อสัตย์กับประทานเอง
- บริการแพทย์หรือพยาบาลของ
วิทยาลัย
- บริการแพทย์ตามคลินิก
- เฉย ๆ

๔๔ ในปีการศึกษา ๒๕๑๓ ท่านมีวินลาป่วย
บ้างหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

- ไม่เคยลาเลย
- มีวันลาน้อยกว่า ๑ สัปดาห์
- มีวันลาประมาณ ๗ - ๑๕ วัน
- มีวันลาประมาณ ๑๕ - ๓๐ วัน
- มีวันลามากกว่า ๓๐ วัน

๔๕ ท่านได้รับการยกย่องให้เกียรติ และ
ส่งเสริมให้กำลังใจจากผู้มีงำนกับบัญชา
เพียงใด

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- ไม่มีเลย

๕๐ ท่านได้รับความยุติธรรมและเสมอภาคจาก
ผู้บังคับบัญชาเพียงใด

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- ไม่มีเลย

๕๑ หัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้บังคับบัญชาส่งงาน
โดยคำนึงถึงความเห็นชอบของคณะอาจารย์
เพียงใด

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- ไม่มีเลย

๕๒ ผู้บังคับบัญชาได้ส่งเสริมท่านในการแสวง
หาความรู้เพิ่มเติมและเลื่อนวิทยฐานะ
เพียงใด

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- ไม่มีเลย

๕๓ การจัดการสอนที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
ให้ท่านนั้นเหมาะสมเพียงใด

- มากที่สุด
- มาก

- ปานกลาง
- น้อย
- ไม่มีเลย

๕๔ ท่านมีกำลังใจในการทำงานเพียงใด

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- ไม่มี

๕๕ ท่านได้รับการยกย่องและส่งเสริมให้กำลังใจ
จากเพื่อนร่วมงานเพียงใด

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- ไม่มีเลย

๕๖ ตามความเห็นของท่าน ท่านเห็นว่าคณะ
อาจารย์ในวิทยาลัยมีความร่วมมือและการ
ประสานงานดีเพียงใด

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- ไม่มีเลย

๕๑ ท่านต้องการย้ายไปสอนที่อื่นหรือไม่

- ต้องการ
- ไม่ต้องการ

๕๒ ถ้าท่านต้องการย้าย เหตุผลที่สำคัญที่สุดคืออะไร

- สวัสดิการไม่ดี
- ย้ายเพื่อกลับภูมิลำเนา
- ที่คณะไม่ตรงกับชั้นบริหาร
- งานหนักเกินไปกำลังของท่าน
- เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและหน้าที่การงาน

ข้อกักเห็นและขอเสนอแนะเกี่ยวกับสวัสดิการ และขวัญ สำหรับอาจารย์

.....
.....
.....
.....
.....

ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเชื่อถือได้หรือไม่ เพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับคำตอบของท่าน ถ้าท่านเว้นไม่ตอบเพียงข้อนี้ก็อาจทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง ฉะนั้นขอความกรุณาจากท่านได้ตรวจดูแบบสอบถามที่ท่านได้ตอบมาแล้วอีกครั้งหนึ่ง และเติมคำตอบในข้อที่ท่านได้เว้นเอาไว้จนครบทุกข้อก็จะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ.